BAYAN YANI

111

AĞUSTOS 2021 / 06 15 TL K.K.T.C:17TL.

ISSN 2146-1384

Rehavet...

Kötü Kız

ramize erer

FOREVER ALONE
Sevcan Bekdemir

BAYAN YANI AKTÜEL

Sokak röportajlarında büyük tartışma:
Açlık var mı yok mu?
Telefonun ne model?

Erdoğan, halka hitaben bayram mesajı verirken uyuyakaldı...

Petrolden sonra en fazla dövizi ayçiçeği yağının ithalatına ödüyoruz...

Çalışanlar için dünyadaki en kötü 10 ülke arasındayız.

"Aşısızlar Pandemisi" olabilir...

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu
Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

Pandeminin İçinde Gizli Bir Pandemi: Mensturasyon (Regl) Yoksulluğu

"Tüm ergenlik çağındaki kızların hijyen ihtiyaçlarının karşılanması hem insan hakları, insan onuru ve hem de halk sağlığı açısından temel bir sorundur"

UNICEF/Sanjay Wijesekera

İngiltere kaynaklı uluslararası bir yardım kuruluşu olan Plan International tarafından 30 ülkede sağlık profesyonelleri arasında yapılan bir ankete göre; koronavirüs krizinin dünyada kızları ve kadınları regli dönemlerini yönetmekte zorladığı, birçoğunun ped bulamadığı, fiyatlardaki artışların, temel bilgi ve hizmetlere erişim eksikliğinin en yüksek düzeyde olduğu saptanmış. Geçtiğimiz günlerde ülkemizde bir markette genç bir erkek kasiyer saldırıya uğradı hatırlarsanız. Pedlerin diğer başka ürünlerle birlikte kasada indirimde olduğunu söyleyen genci adamın biri darp etti. Gerekçe; *"karıma nasıl Orkid dersin"*. Bir ara da sosyal medyada bazı marketlerde ped satışlarının poşetlendiğini de gördük. Yazık ki, bu durum, regli dönemini utançla damgalayarak; kadınları ve kızları değersizleştirme ve güçsüzleştirmenin bir aracı haline getiriyor. Türkiye kadınlar ve kız çocuklar için artık pek çok açıdan güvenli değil. Bunu kabul etmek, bugünlere gelişimize kahrolmamak mümkün mü?.. Biliyoruz ki, dünyanın her yerinde kadınlar regl oldukları için yaşamın gerisinde kalıyorlar. Regl dönemi yoksulluğu gelişmiş ülkeleri de içine alan küresel bir sorun. Örneğin, İngiltere'de bile, her 10 kızdan 1'inin regl ürünleri satın almaya parası yetmiyor, 5 kızdan 1'i düşük maliyetli hijyenik olmayan başka seçeneklere yöneliyor ve kızların yarısının o günlerde okula devamları etkileniyor. Ancak regli dönemi yoksulluğu sadece satın alma gücü ile ilgili değil. Çoğu kadın ve kız çocuğu, hijyenik koşullara da erişemiyor. Tıpkı yaşanılan örnekte olduğu gibi, damgalama ya da mensturasyonla ilgili batıl inançlar/dini dogmalar nedeniyle regli dönemini onurlu bir şekilde yönetmeleri de mümkün olmuyor. Ayrıca regli döneminden utanmamak önemli olsa da, regli döneminin fiziksel ve ruhsal etkileri yokmuş gibi *"normal görünme/devam etme"* baskısı da yanlış bir mesaj veriyor. Bu, tüm kızların ve kadınların regli dönemini aynı yaşamadıklarının anlaşılmadığını ve önemsenmediğini de gösteriyor. Çünkü bu dönemde, dinlenmeye ve öz bakıma zaman ayırmanın ve bunu yaparken suçluluk duymamanın bir ihtiyaç olduğu da kabul edilmiyor.

"Örneğin, İngiltere'de bile, her 10 kızdan 1'inin regl ürünleri satın almaya parası yetmiyor; 5 kızdan 1'i düşük maliyetli hijyenik olmayan başka seneçeklere yöneliyor ve kızların yarısının o günlerde okula devamları etkileniyor."

Bloody Good Period adlı yardım kuruluşu, regli dönemlerinin ortalama olarak bir kadın için yaşam boyu maliyetinin 4,800 sterlin olduğunu tahmin ediyor. Temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayan düşük gelirli aileler için, her ay regli ürünlerini satın almak imkansız hale geliyor. Regli dönemi sağlık ürünlerine sınırlı erişim, kadınların rahatsız edici ve güvensiz geçici çözümler üretmelerine neden oluyor. Ayrıca, pedlerin tekrar tekrar kullanılmasına da yol açarak enfeksiyon riski yaratıyor. Bu çok net bir yoksulluk göstergesi ve ciddi bir sorun. Ancak bu sorunun devamlılığını sağlayan, regli dönemine ilişkin çeşitli damgalamalar var (stigmalaştırma). Regli dönemi, her kadının hijyenik, rahat ve onurlu bir şekilde yönetmesi gereken doğal bir biyolojik süreç. Özellikle sağlıklı bir bedensel işlevin göstergesi olan bu dönemin utanç duyulması gereken bir dönem olduğuna dair inanç ve baskılarla tabulaştırılması ve binlerce yıldır süregelen mitler ; günümüzde hala kadınları kontrol etme yöntemi olarak kullanılıyor. Kadınların haklarını inkar etmenin, toplumsal konumlarını değersizleştirmenin ve güçsüzleştirmenin bir aracına dönüşüyor.

2017 yılında Plan International tarafından yapılan başka bir çalışmanın sonuçlarına göre; 14-21 yaş aralığındaki kızların yaklaşık yarısının regli döneminden utandıkları belirlenmiş. Ayrıca;

Kızların %71'inin regl ürünleri satın almaktan utandıkları,
Her 10 kızdan 1'inin anne ya da babasının bunu utanç verici buldukları ve konuşulmasını istemedikleri,
Her 5 kızdan sadece 1'inin okulda kendisini rahatsız hissetmediği saptanmış.

Oysa kızları ve kadınları buna dair rahatça konuşabilmeleri için güçlendirmek, regl dönemindeki yoksulluğu ortadan kaldırmak için farkındalık ve eylem oluşturmayı destekleyebilecek en uygun çözümlerden biri.

Regli dönemi yoksulluğuna son vermek için pek çok şey yapılabilir;
Regli dönemi ürünleri üreten markalar sosyal destek projeleri yapabilirler.
Bizler de bu sorumluluğu alan markaları seçerek destekleyebiliriz.
Küresel ya da yerel olarak bu alanda kampanyalar düzenleyen sivil toplum kuruluşlarına yardım edebiliriz.
Konuyu daha fazla gündeme getirmeye katkıda bulunabiliriz.

Regli dönemi aktivizmi 1970'lerde ABD'de başlamıştır. Ancak 2015 yılına kadar medya bu konudan uzak durmuştur. Son zamanlarda tabuları, damgalamayı ve sessizliği yıkmaya odaklanan birkaç uluslararası kampanya yapılmıştır. Bu kampanyalar sosyal medya üzerinden #PeriodsAreNotAnInsult, #HappyToBleed, #periodpositif, #FreeTheTampons gibi hashtag'lerle yayılmıştır. İngiltere'de, Laura Coryton regli dönemi ürünlerinden %5 KDV'nin kesilmesi için bir kampanya başlatmış, Kiran Gandi 2015 Londra Maratonu'nu regli döneminde herhangi bir ürün giymeden koşmuştur. Bu durum medyada tartışma yaratmış ve bir kadın hakkı olarak regl sağlığı konusu daha çok gündeme gelmeye başlamıştır. Sonuçta bugün, Avustralya, Kanada, İngiltere ve İrlanda'da hijyenik pedden vergi alınmıyor, İskoçya'da kadınlara ücretsiz dağıtılıyor.

Türkiye'de ise, hijyenik ped, lüks tüketim kapsamında değerlendiriliyor ve %18 KDV alınıyor. Yakın zamanda 14 ve 18 yaşlarındaki iki kız kardeş Nehir ve Yeşim Çetintaş, change.org'da *"lüks değil ihtiyaç, her kadın regl ürünlerine erişebilmeli"* başlıklı bir imza kampanyası başlatarak Türkiye'deki hijyenik pedlerin vergi oranlarının düşürülmesi çağrısında bulundular. Ülkemizde konuyu meclise 2019 yılında KDV oranının %5'e çekilmesi için Sera Kadıgil taşıdı, Gülistan Kılıç Koçyiğit ise, 15-49 yaş aralığında kadınlara hijyen ürünlerinin tamamının ücretsiz sağlanmasına ilişkin kanun teklifi verdi. Ancak gündeme bile gelmedi. Ayrıca Türkiye'de 2016 yılından bu yana dezavantajlı bölgelerdeki kadınların ve kız çocukların hijyenik ürünlere erişiminde yaşadığı sorunların neden olduğu regl yoksulluğu kavramı üzerinde çalışan bir platform var; *"Konuşmamız Gerek". Bu platform,* ped vb hijyenik ürünlerin yüksek fiyatlarının kadınlar ve kız çocuklar üzerinde orantısız bir ekonomik yük oluşturduğunu sıklıkla dile getiriyor. Üreticilerin ise bu durumu umursadığı söylenemez. Buna dair bir yoksulluğun yaşandığının kimler farkında bilmem. Oysa regli dönemi sağlığı ve yoksulluğuna ilişkin, pandemide ve pandemi dışında, hükümlü kadınların ihtiyaçları da göz önüne alınarak, sosyo politik bir diyaloğun geliştirilmesine çok ihtiyacımız var. Bu noktada şöyle bitirmek isterim; Tunceli Belediye Başkanı Fatih Mehmet Maçoğlu'nun, belediyede kadın çalışanlara ayda bir gün regl izni tanınması hakkında, *"benim değil, Kadın Meclisi ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonumuzun aldığı bir karar bu. Kadın arkadaşlarımız bunu bir ihtiyaç olarak görmüş ve bu yönde karar vermişse, ben bunu hak mıdır değil midir diye tartışmam"* şeklinde dile getirdiği bir pespektifin ülkemize egemen olması dileğiyle…

Kaynaklar:

https://yoppie.com/period-poverty
https://plan-uk.org/media-centre/menstrual-health-day-global-period-poverty-and-stigma-getting-worse-under-lockdown
https://www.bloodygoodperiod.com/
https://www.independent.co.uk/voices/comment/here-s-why-i-ran-london-marathon-first-day-my-period-and-chose-not-wear-tampon-10455176.html
https://www.gazeteduvar.com.tr/kadin/2019/05/28/kadin-hijyeni-urunleri-icin-sifir-kdv-teklifi

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

● Ayın en önemli hadisesi, ismi artık lazım değil kayyım rektörün görevden alınması. Yani **Boğaziçi direnişi** kazandı. Çok sevinmeyin bakalım, kim bilir şimdi ne olacak diyenler var, ben de biraz işkillenmiyor değilim, ama ne olursa olsun sevindik be! Yürü be Boğaziçi!

● Aşı karşıtlığı da baya bi yükseliyor burada. Hiç anlamış değilim. Biz ki her türlü ilacı, hapı, tableti sorgusuz sualsiz yutan bi milletiz, biz ki doktor ilaç yazmayınca doktorun doktorluğundan şüphe ederiz, tıbbı önleyici tıp düzleminde değil ilaç yazıcı tıp düzleminde severiz; aşıyı niye istemiyosunuz olm? Ne güzel iğne işte!

● Ha yok illa hap istiyorsanız hapını da yaparlar yakında bence.

● **Salda Gölü**'ne ayakkabılarıyla girmişler. Görüntüleri de var hem de. Aboo! Peki yetkililer napıyor? Rize'de Rizelilere çay fırlatıyorlar. Rizelilere. Çay. Fırlatıyorlar. Sel. Felaketinden. Sonra.

● Müjdemi isterim! **Kıbrıs**'a külliye sarayı kompleksi tesisi yapacakmışız! Niye sevinmiyorsunuz lan **namkör** kediler? Porsiyonları da küçültmek istememiştiniz zaten. Namkörlük diz boyu, peh!

● Eski Kıbrıs Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, "**Devletin itibarı binaların ihtişamıyla değil, yurttaşlarının refah düzeyiyle ölçülür**" demiş. Aaaaa ne diyooooo! Porsiyonlarınızı küçültseydiniz, bu ifadeleri cümle formunda bir araya getirecek gıdayı da alamamış olacağınızdan böyle bir krize de sebep olmayacaktınız Sayın Akıncı. Peh!

● **Diyanet İşleri Başkanlığı**, gene bütçesinin artırılmasını istemiş. Bunlar en sonunda yeni bir din bulduk diye çıkacaklar karşımıza gibi geliyor ama du bakalım.

● Sosyal medyada her yerde sokak röportajları kol geziyor. La bıkdıkh! Sokak röportajı fobisi geliştirdim istemsiz. Bakayım tanıdık eş dost ne alemde diye girdiğim sosyal medyada kur artışını Kılıçdaroğlu'nun muhalefet yapamıyor oluşuna bağlayan bir kitleye maruz kalmak zorunda mıyım ben ya? Akli selametimiz için sokak röportajları uyarı ile yayınlansın kampanyası başlatıyorum.

● **Galata Kulesi** ve **Gezi Parkı**'ndan sonra, şimdi de seksen dört yıldır **İBB**'nin elinde olan **Hidiv Kasrı**'nı vakıflara devretmişler. İstanbul'u oyla alamayınca, pinçik pinçik vakıflara devrediyorlar. Amma sinsi plan diyeceğim ama hiç de sinsi değil aslında, baya göstere göstere çünkü.

● **İBB**, çürümeye terk edilen **Hasanpaşa Gazhanesi**'ni bir kültür, sanat ve lezzet durağına dönüştürdü. Şimdilerde alanda müze, kütüphane ve tiyatronun yanı sıra **BELTUR** restoranları da bulunuyormuş. Aman naptın İBB? Şimdi elinden alıp vakıflara devredecekler!

● Bir diğer restorasyon haberi ise **Büyükada Rum Yetimhanesi**'nden geldi. Öyle sevindim ki! İstanbul'un en ikonik binalarından biri sonunda hak ettiği değeri bulacak. Bittiğinde ziyaret etmek için sabırsızlanıyorum.

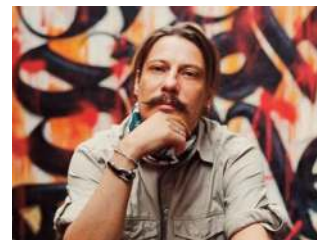
● Gazeteci **Musab Yousef** Kurtuluş'ta ırkçı bir saldırıya maruz kalmış. Giderek tahammülsüzleşen bir toplumda ilk yarayı "**farklı**"lar alıyor. "**Genel**" olmayanlar alıyor. Elbette Yousef'in yanındayız! Dayanışmamız kalptendir.

● **Orkid'de indirim var** diyen kasiyerin dayak yediğini duydunuz değil mi? Çünkü toplumun tabularını takmayanlar da "Genel"e uymuyor da ondan. Geneliniz batsın be! Genelinizi yıkacağız!

● Yeri gelecek orkid'de indirim var diyen kasiyerin tarafında olacağız, yeri gelecek şort giydiği için dayak yiyen kadının, yeri gelecek mevsimlik işçiyken ırkçı saldırıya maruz kalan Kürt ailenin… Böyle geniş bir yelpazede direnmeye mecburuz. Bu da bizim sınavımız galiba. **Direnişte açık vizyonluluk**.

● Gazeteci **Erk Acarer** saldırıya uğradı. Mesaj açıktı; "**Yazmayacaksın!**" dediler. Acarer'in de yanındayız elbette. Her şeye rağmen yazma cesareti gösterenlerin yanında saf tutuyoruz. Zira biz de aynı derdin peşindeyiz. **Nevzat Çelik**'in efsanevi dizelerinde dediği gibi, "**çok olmadığımız kesin, çok olan tarafta değiliz, çok olan tarafta olmayacağız.**"

●Gelgelelim dalga dalga yurda giriş yapan **Afganlar** üzerinden "**Mülteciler**" konusuna… Türkiye bu konuda çok tuhaf bir bölünme yaşıyor. Bir yanda **gelecekler tabi, ne yapsın insanlar** diyenler var; bir diğer tarafta da **istemiyoruz lan** diyenler… Mülteciler konusu vicdani ve insani bir mesele olmasının yanı sıra politik de bir mesele. Mülteciler geliyor ve daha gelecekler de. 2050'ye kadar milyonlarca mültecinin dünya adası üstünde yer değiştirmesi bekleniyor. Bu, başta Batı olmak üzere, dünya sahnesinde vaktiyle önemli bir rol üstlenmiş her uygarlığın parmağının olduğu çok katmanlı bir mesele. Küresel kapitalizm ise henüz durumun ciddiyetinin farkına varabilmiş değil, hala **inkar** evresinde. Öyle ki yeterince para verirse Türkiye mültecileri içeride tutabilir zannediyor. İnsani ve vicdani sorumluluk almadan, empati geliştirmeden ve gerçekten emek vermeden bu problem çözülmeyecek. 21. Yüzyılı yalınayak çölleri geçenler, yüzme bilmeden şişme botlarla okyanusları aşanlar yazıyor. Bu bir yok oluş değil, bir direniş destanı. Tanıklığımızın ruhsal bir anlamı ya da derinliği yok. Hikaye direnenlerindir, izleyenlerin değil.

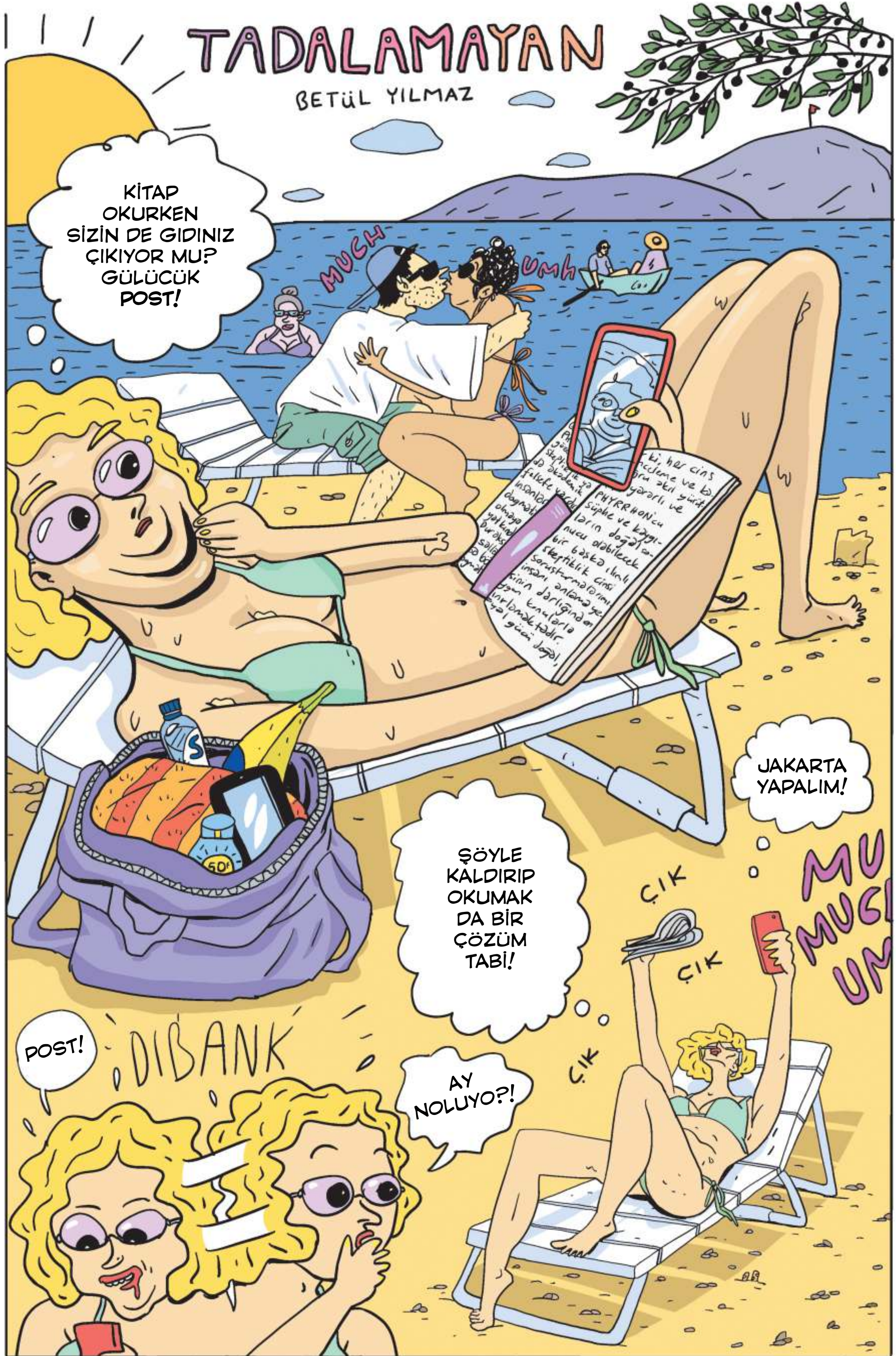

● **Hale Gönültaş**'ın haberine göre, mülteci kadınlar göç yolunda olası tecavüzler sırasında hamile kalmamak için "üç aylık

iğne” oluyormuş. Klişe tabiriyle bu, “**tam bir insanlık dramı**”. Bir ömre kaç acı sığabilir ki…

- Adli tıp raporuna göre **Pınar Gültekin** yakıldığında hala canlı olabilirmiş. **Pınar için adalet** demekten asla vazgeçmeyeceğiz! Bu ülkede erkekler kadınları birbirinden korkunç yöntemlerle öldüremeyeceklerini idrak edene kadar, bir sesimiz olduğu müddetçe haykıracağız! Ya hepimizi öldüreceksiniz ya hiçbirimizi!

- Türkiye’de son yapılan kuraklık ölçümleri haritasını görmüşsünüzdür. Ülkenin yarısı **olağanüstü kurak** karasıyla işaretlenmiş. Meteoroloji Uzmanı Dr. Güven Özdemir, Türkiye’nin hızla çöl iklimine doğru gittiğini söylüyor, “**Kuraklık konusunda muhakkak olağanüstü hal ilan edilmeli**” diyor. Yakın gelecekte hızla kuraklaşacak bölgeler arasında **Toroslar** ve **Akdeniz**’in bir kısmı da var. Ciddiyetle ele alınmazsa Türkiye çok kısa süre içinde yaşanabilir bir ülke olmaktan çıkacak. Bildiğimiz anlamıyla Türkiye diye bir diyar kalmayacak. Bu edebiyat falan değil, baya acı gerçek…

- **Muğla**’da tüm ilin yüzde 59’u, ormanların yüzde 65’i, tarım alanlarının yüzde 48’i, tabiatı koruma alanı ve milli parkların yüzde 55’i, Türkiye’nin en yaşlı karaçam ormanına sahip Kartal Gölü Koruma Alanının tümü, kültür varlıklarının yüzde 66’sı maden için ruhsatlandırıldı. Ülke, bildiğin kontrolsüz bir **serbest düşüş** yaşıyor arkadaşlar. Nereye kadar düşeceğiz, kimse bilmiyor. Biz? Direneceğiz işte.

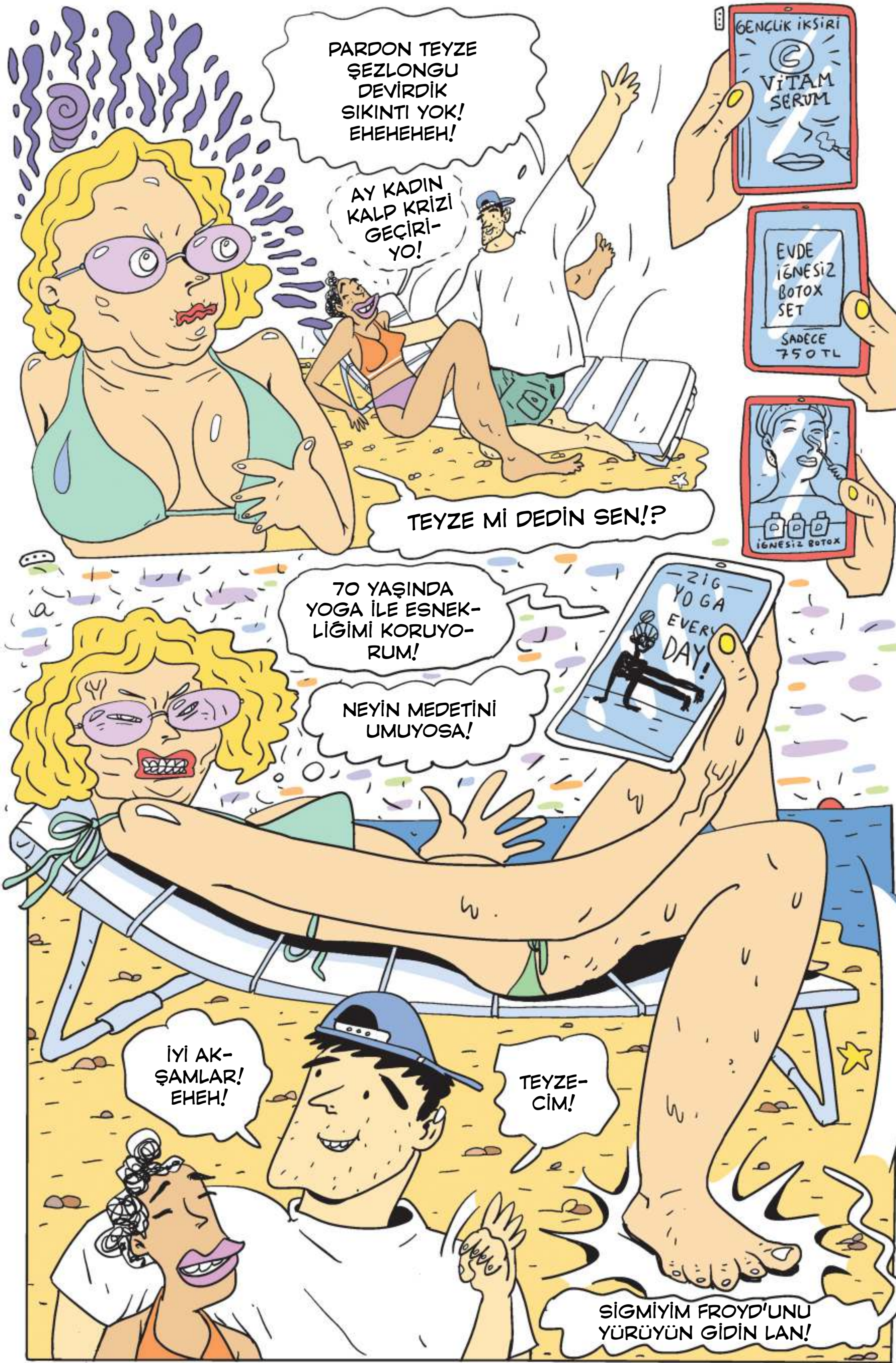
- **Akbelen Ormanı**’nda termik santral inşaatı için ağaç katliamı başladı. **İkizköy** direniyor. Çok fazla seçeneğimiz yok aslında. Ya direniş ya çöl… Bence gayet kolay bir tercih ama yine de siz bilirsiniz.

- **Tuz Gölü**’nde yaşanan flamingo ölümleri içime oturdu. Saatlerce ağladım. Hayvanların da kederli bir şekilde öldüklerinde birer hayalete dönüşerek insanlara musallat olma hakları saklı tutulmalı bence. Ama flamingoların musallatını hangi insan korkuyla karşılayabilir ki… Bence dünyanın en naif musallatı olurdu. Ah güzel çocuklar…

- **Jeff Bezos** uzaya gitti biliyorsunuz. Selametle. Sosyal medyada tuhaf bir atar var kendisine karşı, vay efendim o parayla insan-

Devamı Arkada

lara yardım etseymiş, açlığı bitirebilirmiş falan filan… Arkadaşım, Jeff Bezos neredeyse vahşi kapitalizmin patentini almış bir kişilik, birdenbire kendini hümanist sosyalizme vereceği kanaatine nereden vardıysanız...

● Sizi asıl rahatsız eden Bezos'un insanlara yardım etmiyor oluşu değil aslında, öylesi devasa bir parayı böylesi kısa bir deneyim için harcayacak kadar parası olması. Yani o paradan da fazlasına sahip. Çok parası var yani. Dev parası var. Anlamsızca fazla parası var. Hadi itiraf edin olm! Sizin minnak kalplerinizi bu kırıyor.

● **Küba**, hatırlayabildiğim en eski anılarımda bile yeri olan, çünkü devrimcilikleriyle övünen ebeveynlerimin neredeyse her sohbetinde adı geçen, Türkiye solunun vaktiyle taptığı bir ülke oldu hep. Ömrümüz Küba'ya öykünmekle geçti. Bizim için mükemmel bir ideayı temsil ediyordu. Egzotik, eşitlikçi, muhteşem soundtrack'ıyla harika bir rejim… Benim için hiçbir zaman bir ütopyayı temsil etmedi, ama dünya üzerinde **huzur** dendiğinde ilk aklıma gelen yerlerden biri oldu hep. Amerika'nın bir süredir iyiden iyiye kancasını attığı bu küçük ada ülkesi, biraz çatırdıyor son yıllarda. Kim ne derse desin çatırdıyor. Ama sanmayın ki iki muhalif gösteri ile koskoca Küba yıkılır, kendini kapitalizme verir… Öyle bir şey olmayacak. Ama var ya Kübacığım, seni hep insancıl yanın için sevdik biz. Özüne sırtına dönme asla.

● Hayat bir düş ya da hayal değil; hayat bir şaka. **Filipinler**'de zehrine karşı bağışıklığım var dediği ve öptüğü evcil yılanı tarafından sokulup ölen **Bernardo Alvarez** kara mizah kurbanı oldu mesela bu ay. Hiçbir şeyi ciddiye almayın. Mizahla kalın. Mizahçıyı öpün, yılanı değil!

● **Turgay Yıldız**'ı kaybettik. Özgün mizah anlayışı ve nevi şahsına münhasır kişiliği ile eski Türkiye'ye ait bir değerdi. Devri daim olsun…

ESKİDEN YAZLARI EE GİRMEK İSTEMEZ, EVE GİRER GİRMEZ DE BİR YERDE SIZARDIM, ŞİMDİ GÖZALTI KREMİ, YOK BOKU PÜSÜRÜ ÖMRÜMÜN BİR SAATİ BURDA GEÇİYOR. SANKİ BİR SAATİ BUNA VERMESEM NE YAPACAKSAM?!

SÜPER KAYMAK GİBİ VE DE GERGİN CİLDİM OLSA NE OLACAK Kİ SANKİ HUFF BOŞUNA ÇABALIYORUM!

KESİN SARHOŞTUR, BIR BIR KONUŞUR KAFA DİKER! SEX DE BECEREMEZ, HİÇ ÇEKEMEM!

SON

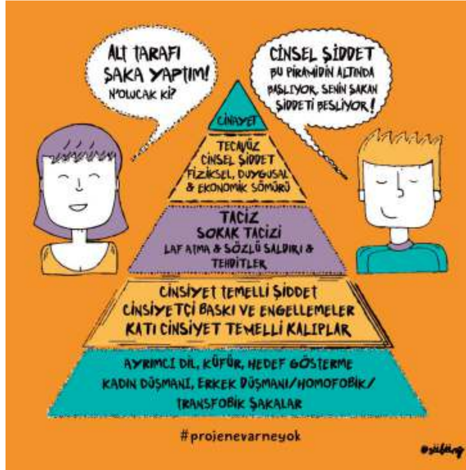
BANAL CİNSİYETÇİLİK

Geçen ay kaşarlık üzerine yazdığım bir yazıyı sağolsun Bayan Yanı ekibi sosyal medyada paylaşmış, yorum kısmına da cisseksüel olduğunu tahmin ettiğim bir erkek, eğitimli bir kadın olarak benim "dahi bir ciddiyetle yaklaşıp bunlara bir cevap aramamı" ders kitaplarına örnek bir mansplaining (yani açüklama) ile taçlandırmış. Eril şahıs belli ki beni kadın cinayetleri, kadınlara yönelik şiddet, bol bol Foucault, Butler, Kristeva veya De Beauvoir'ın adının geçtiği feminizmin teorik katkılarını içeren daha "derin" konulara layık görmüş ama napalım ben feminizm üzerine aldığım eğitimi bu günlerde cinsiyetçiliğin en banal, en görünür (ama görünmezden gelinen) ve aslında en yıkıcı olan versiyonuna adamaktayım, çünkü bu tür cinsiyetçilik (biraz sonra da göreceğiniz gibi) kadınlara yönelik şiddete kadar uzanan cinsiyetçiliğin temelinde yatmakta. Yani deha sadece buzulun görünen kısmını anlatmakta değil, o buzdağının altında olanları da masaya yatırmakta sevgili her konuda bilgisi olmasa da fikri olan mansplaining uzmanı okuyucu.

Cinsel şiddet için İngilizce olarak hazırlanıp dilimize de çevrilen bir piramit bulunmakta (Şekil 1A diyelim) – işte bu piramide iyi bakarsanız en altta "ayrımcı, sorunlu dil, hedef gösterme, kadın düşmanı / homofobik / transfobik şakalar" görürsünüz. Yani benim geçen sayıda yaptığım gibi "kaşarlık" üzerine bir değerlendirme aslında ondan sonra gelen cinsiyetçi baskı ve engellemeleri, cinsiyetçi tacizi, tecavüzü, kadınlara yönelik şiddeti ve nihayetinde cinayeti besleyen alt yapıyı incelemekte.

Kaynak: Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Bu piramidin alt bölümüne ben "banal cinsiyetçilik" diyorum, "günlük cinsiyetçilik" de diyebiliriz. Hani çoğu kültürel ürünlerde rastladığımız "karı gibi" diye başlayan espriler vardır ya hakaret olan ama nedense herkesi güldüren - işte asıl sorun orada başlıyor. Çoğu zaman üzerinde fazla konuşulmayan, düşünmeden toplumda sürekli tekrarlanan kalıp ve terimler cinsiyetçiliğin temellerini oluşturmakta.

1995 yılında sosyal psikoloji profesörü Michael Billig "banal milliyetçilik" üzerine siyaset biliminde çığır açan bir kitap yayınladı. Kitabın özünde Billig genelde milliyetçiliğin savaş çıkaran, pek çok kişinin vatan için uğruna canından vazgeçeceğini ifade ettiği "sıcak" milliyetçilik için kullanıldığını ancak daha az görünür bir milliyetçiliğin de var olduğunu ifade etmekte. Daha az görünür olan bu "banal" milliyetçilik de aslında başkalarını ötekileştirmek için değil kendi varlığımızın farkına varmamız için kullanılıyor: mesela, her yerde ulusal bir bayrağın veya milliyetçi heykellerin varlığı, o milletin varlığını hatırlatan sokak isimleri, dükkanlar, kıyafetler, vs. Aslında bu tür milliyetçilik görünür ama görünmez bir halde her gün hayatımızda, tıpkı cinsiyetçilik gibi. Her günün rutini içine saklanmış cinsiyetçilik de tıpkı banal milliyetçilik gibi banal bir cinsiyetçiliği oluşturuyor.

Bir kaç yıl önce Alaçatı'da interaktif bir tiyatro oyununa gitmiştim, oyuncular seyircilerle sürekli etkileşim halinde oyunun ana hatları aynı olsa da her gece farklı bir performans sergilemekteydiler. Oyunun ana konusu sürekli tartışan evli heteroseksüel bir çift. Bilin bakalım bu ikilide sürekli huysuzluk çıkaran, hiç susmadan konuşan, tutarsız istekleri olan, gösteriş meraklısı kim? Tabii ki kadın. Bu talihsiz ikili seyirci olarak benimle etkileşime geçtiklerinde bir feminist olarak katılmadığımı söylediğim için haftalarca oyunu henüz görmemiş arkadaşlardan, "oyun iyiymiş de ortalığı karıştıran bir feminist varmış" şeklinde kendi dedikodumu dinlemiştim. Alaçatı farkındaysanız Yozgat değil, katılanların hemen hemen hepsi sol eğilimli, kendilerini Batılı olarak tanımlamakta. Evet, banal cinsiyetçilik her yerde ve her gün bizlerin eşit olmayan koşullarda devam etmemizi sağlamakta. Kadın erkek eşittir, ben geri kafalı değilim der, kız arkadaşı veya kız kardeşinin özgürlüğünü kısıtlar, onların önünde cinsiyetçi şakalar yapar, sevmediği erkekleri "kadın gibi" olmakla suçlar, arkadaşları arasında sevmediği kadınlara "kaşar" diye hitap eder... Trafikte kaza olur, kadınların istatiksel olarak kaza oranları daha az olmasına rağmen "kesin kadın şofördür" diye bir bilirkişi olarak ortaya atılır. Tanıdık geldi mi?

Banal cinsiyetçiliğe karşı çıkarsanız eğer siz, tıpkı benim gibi, uyumsuz, olay çıkaran feminist konumuna düşersiniz. Bu yüzden de çoğu kişi böyle bir cinsiyetçilikle karşılaştığında sessiz kalmayı tercih eder. Bu sessizlik de bizi Şekil 1A olarak hitap ettiğim cinsiyetçilik piramidinde bir üst basamağa taşır.

Ünlü feminist yazar Simone De Beauvoir "İkinci Cinsiyet" kitabında kadınların "öteki" olarak algılandıklarını ve böylece erkeklerden eksik olarak görüldüğünü anlatır. İnsan erkektir, kadın ise öteki. Tüm toplum da öteki üzerine değil, insanı oluşturan erkek için yapılandırıldığı için kadınlar bu yapıda ilerlemekte ve erkeklerle aynı hedefleri elde etmekte güçlük çekerler.Toplumun tüm yapıları da kadınların ilerlemesini engellemek üzere inşa edilir. Kadınların nesnelleştirildiği bir toplumun yaratılmasında banal cinsiyetçilik de eril sistem için bir alt yapı oluşturur. Şimdi belki De Beauvoir'ın ismini de kullandığım için bu yazıyı önceki yazımı eleştirenler biraz daha ciddi okur temennilerimle "kadın gibi" bir yazı yazmanın keyfini çıkarmaya gidiyorum.

İpek Özsüslü

FETİYE NENE

BODRUM YALIKAVAK MARINA

KIZ FETİCAN DÜKKANIN YERİ HARİKA! HADİ GÜNEŞİ BATIRMADAN PLAJA YETİŞEK! ACIKTIM AMA BEN Bİ LAHMACUNA 100 LİRA VERMEM! İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI GÖRMÜŞ KADINIM!

DELİ MİSİN AYOL! KARPUZ PEYNİR NEYİMİZE YETMİYOR? O İŞ BENDE BACIM! YAZ GÜNÜ LAHMACUN MU YENİR?

Ashna Fishne

Opening Soon...

ŞU İKİ KAŞKAVAL NASIL? EĞLENİRİZ BİRAZ HA NE DERSİN?

AMAAAN BIRAKSANA KIZIM. SON KULLANMA TARİHLERİ GEÇMİŞ! İNŞALLA TANIMAZLAR BENİ!

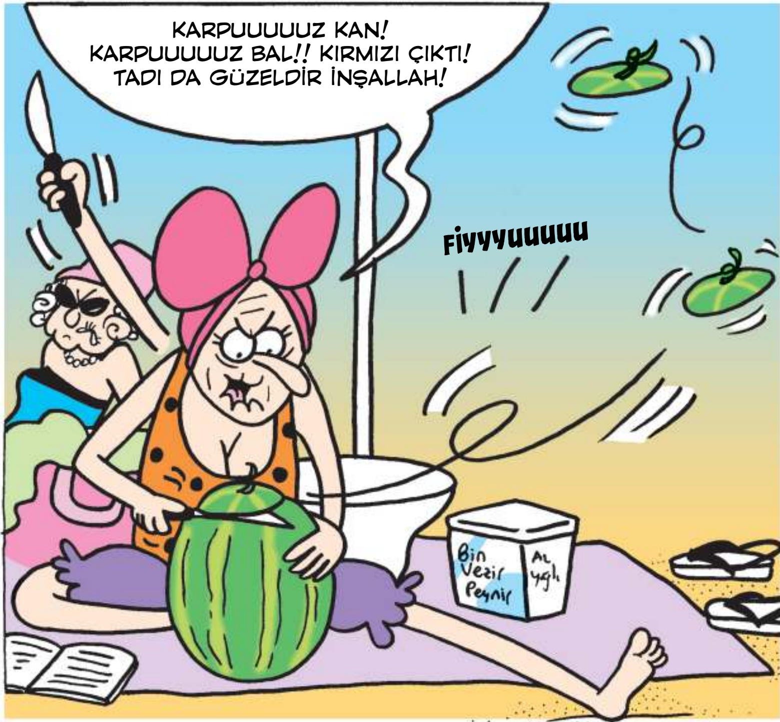
GÖZLÜĞÜNÜ ÇIKARMA YABANCILARIN YANINDA KONUŞMA! TANIMAZLAR!

AJLIKTAN MİDEM BELİME YAPIŞTI KIZ!

NE DERSİN EKMEK ÇIKAR MI?

ÇITIR ÇITIR SUSAMLI PİDE!

Devamı Arkada

KARPUUUUUZ KAN!
KARPUUUUUZ BAL!! KIRMIZI ÇIKTI! TADI DA GÜZELDİR İNŞALLAH!
Fiyyyuuuuu
Bin Vezir Peynir
Al yağlı

YANDIM ANAAAAMMM!!!

KIZIM ŞURDAKİ KALABALIK NE?
ÜNLÜLERİN SELÜLİT-LERİNİ ÇEKEN PAPA-RAZİNİN GIRTLAĞINA KARPUZ KABUĞU SAPLANMIŞ! ÖLMÜŞ!
112
AA TERS IŞIKLAR İÇİNDE UYU-SUN! KARPUZ VAR YEN Mİ?
Bin Vezir Peynir
Bin Vezir Peynir

SONA KALAN VIRRIK OLSUN! BIRAK KUMDAN KALE YAPMAYI ZATEN KALEN VAR! KOŞ LİLİBETH!

AY O MEGHAN NE YAMAN ÇIKTI! NASIL DONUNDA SALLIYOR PRENS HARRY'İ
ALLAH ÇİRKİN ŞANSI VERMİŞ! BİZİ BÖYLESİ KERİZLER BULMAZ!
AYY FETİ İNANMIYO-RUM ALEME MALA-MAT OLMUŞUZ!
SALLAAA LİLİBETH! HERKES KENDİNE BAKSIN!

Ertesi sabah...

atilla atalay

SIDIKA

ÇETE DOMATESİ

- Sıdıka kız, naapıyosun yarım saattir içerde. Hala giyinemedin mi? Banabak, yerçekimsiz ortamda kot pantolon felan mı giyiyosun üstüne, niye bu kadar uzun sürdü?

- Tamam işte yaa, giyindik çıktık... Hayır, niye bu kadar ısrar ediyosun anlamadım anne? Bugünkü programımız çok yoğun galiba. Macar Heyyeti kabul edilicek, ordan arıtma tesisinin açılışına gidilicek, öğle üzeri rasathane denetlenicek, ardından Kırgız Devlet Bakanı onuruna yatsı yemeği... Sen bizim sade yaşantımızla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının günlük programını karıştırıyosun anne. İki ev karısı olarak sabahın köründe kalkıp giyinicez de noolucak, bi türlü anlayabilmiş diilim.

- Hiç işte, ben de konuşuyorum kendi kendime, yerçekimsiz ortam felan diye... Bu evde yerçekimi olmaz olur mu? Daha kalkar kalkmaz karının çenesi yere düşüyo. Kız, bizim de kendimize göre yoğun bi programımız var elbet. Sabahtan semt pazarına gidilicek, tavuk kümesi denetlenicek, yumurta üretimi mutfağa aktarılarak kurabiye yapımı teşvik edilecek... Eğer bunlar olmazsa yatsı namazını müteakip, senin gömülme işin var tabi bi de. Sıradan bir tören düşünüyorum...

- Ay tamam, anladım, peki... Sabah şiddetleri programına hoşgeldiniz...

* * *

- Israr ediyorum, hatta isyan ediyorum sayın pazarcı esnafı. Bal gibi adam kaskallıyosun işte... Bu domates hayatta bir kilo gelmez. Öööle küt diye tartıya atıyosun poşedi... Çekiçle vursaydın bari hassas terazine, o zaman beş kilo bile gösterirdi ibre.

- Bacım bırak şimdi ibretoru felan. Bu kadar konuştuğuna değmez, al iki domates daha veriyim, git tezgahın başından...

- Mesele iki domates meselesi diil pazarcı bey. Tüketici hakları diye bişey var şu hayatta. Yeter ya, domates alırken bari kandırılmasın şu insanlık. Kimbilir kaç tüketiciyi kaskallıyosun sen bu yöntemle.

- Haa ööle yapıyorum, aynen dediğin gibi. Ama vatan için yapıyorum, mukaddes bi vazifem var. Fazla konuşma mevcut domateslerini de almıyım elinden. Yürü git şurdan.

- Vay be pazara kadar düştü mü artık bu"vatan için yaptım" lafları. Demek sebze hali mafyası da gladyo işine karışmış. Şimdi zabıtaya felan şikayet de edilemezsin sen.

- İyi bildin, git istediğin yere şikayet et, hadi bakalım. Bak hala duruyo karı yaa. Çekil git şu tezgahın önünden, domates tarlalarına faili meçhul olarak ektirtme kendini...

- Hoop hoop, itip kakma insanı... Deveden büyük fil şeklinde çeteci var pazarcı bey. Sen benim babamın kim olduğunu biliyo musun? Kendisi senden çok daha fazla mukaddesperver ve acayip bağlantıları olan bi insandır. Sahte pasaport işinde, bilinmez yükler doldurup boşaltan gemileri var, ayrıca üç sanal kumaraneye ortak. İpten adam alır, yolda adam kaybeder, kimsecikler gıkını çıkaramaz. Vurup da otoyol kenarına kuka gibi diktiği faili meçhul cesetlerin sayısı bilinemiyo. Toplumun adalet duygusu iyice örselenmesin diye bööle ev kızı şeklinde dolaşıyorum ben. İnanmadın mı, yaklaş bak, daha neler anlatıcam sana...

* * *

- Kız Sıdıka, iki milyon lira parayla pazara çıktın, hala hamallar bahçeye zerzavat boşaltıyo... Nası oldu kız bu iş? Açık konuş, esnafla bi ilişkin mi var? Bana bak, söz yüzüğü olmadan kız evine bu kadar hediye yollanmaz, mahalleli ters türs laf çıkarır.

- Yok be anne, herif kazıkçı madrabazın teki, azcık hakkımı arıyım dedim... Ama hiç istemediğim halde olay bu boyutlara geldi. Yazık kız anne, iyiden çivisi çıkmış bu işlerin. Az kaldı, camiden ayakkabı araklayan hırsızlar bile "memleketim için yaptım" diyip paçayı kurtarmanın yolunu arıycak. Mafyayla çeteciler bir olup adalet perisini otoyol kenarına yatırmış ırzına geçiyolar. Adalet duygusu kaybolmak üzere. Herkes yaptığının yanına kâr kalıcağına inanıyo. Ay çok fena vallahi. İğrenç... Benim çocuğum da bööle bi ortam da mı büyücek?

- Lan bana bak, hamile misin bi de? İki demet maydanoz üç küfe lahanaya kandırdı mı yoksa herif seni? Adı ne bu manavcının. Bekar mı, evli de imam nikahıyla kuma mı istiyo seni? İş kendinin mi, el yanında mı çalışıyo. Biberler sera işi mi, yerli domates çıkmış mı?

İMROZ'U ÖZLÜYORUM, GÖKÇEADA'YI KAYBEDİYORUM

Katina Karanikola

Çok eski zamanlarda değil, daha dün gibi, İmroz denen bir ada vardı onu gönülden seven öz evlatlarıyla bahtiyardılar mutlulukları kıskanıldı, göze battı evlatların rızkı "istimlak" edilerek ana kucağından acımasızca kopartıldı yaban ellerde, yapraklar gibi, sağa sola savruldular ana kucağı boş kalmasın diye, göbek bağı olmayan, üvey evlatlar yerleştirildi vefasız çıktılar, kıymet bilemediler sevemediler bir türlü yeni analarını ilmeği kendi elleriyle annelerinin boynuna geçirdiler zira İmroz altın tepside sunulmuş nimetti kültürü ağır mı ağırdı deniz kokuluydu kaldıramadılar, adanın ruhuna erişemediler benimsemek yerine yok etmeyi tercih ettiler Tanrısı vardı İmroz'un, adını aldığı İmbrassos, bereket tanrısı bereketliydi de toprağı, denizi on bin nüfusu doyuracak kadar tanrımız da öz evlatlarının peşinden gitti İmroz'un bereketi kaçtı, bizleri ana karaya mecbur etti. İmroz adını Greekçe sandılar, rahatsız oldu koltuktakiler oysa ki Prohelenlerden öncesinde de adı İmroz'du. İmroz iken Gökçeada oldu, Agridia Tepeköy, Shinudi Dereköy….

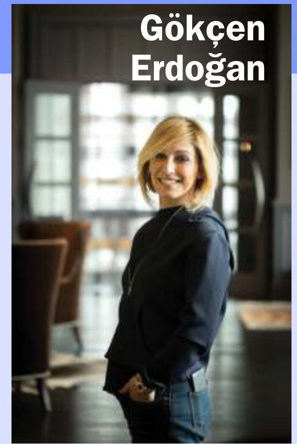
İmrozluların eliyle yapılan adanın doğalıyla uyumlu evler, değirmenler, damlar, harmanların yerini Gökçeadalıların iç karatıcı beton apartmanları, teneke damlı ahırları aldı avlularımızdaki çiçeklerin yerini ise araba lastikleri, paslı tenekeler, güneşte kurutulmak üzere ipe asılan pet şişeler aldı korkusuzca su içtiğimiz derelerden çamurlu sular akıyor. İmrozu kaybettim çocuk yaşta Gökçeada'yı da kaybediyorum hangisi daha acı? Kestiremiyorum. Sessizliği bozan kuş ve cırcır böcekler yerlerini koca koca kepçelere bıraktı ağaçların yerlerine apartmanlar dikiliyor sürekli dikilen beton yığınlarıyla, kışın sobalarda yanan en kalitesiz kömürle, bilinçsizce kullanılan tarım ilaçlarıyla toprağı, denizi, suyu kirleterek anamızın ölümü hızlandırılıyor ne yana dönsem karşımda duvarlar çıkıyor çocukluğumun açık, engin gökleri burnumda tütüyor istimlakin üzerinden uzun zaman geçmedi ki şimdi özelleştirmeyle bambaşka bir şeye dönüştürülmek isteniyor. İstimlak dendiğinde büyüklerimizin gözlerinde ki acı bugün özelleştirmeyle bizim gözlerimize yerleşti önce istimlak şimdi özelleştirme kimlerin malları? kimlere?

Ah İmroz'um, vah Gökçeada'm gücüm tükendi, koruyamadım sizleri ikinizde elimden kayıp gittiniz bana da kala kala, yüreğim kanayarak,
küsüp oturmayı bıraktınız…..

Pucca'yı Öpüp de Ne Yapacaksınız?

Gökçen Erdoğan

Influencerları, twitter fenomenlerini çok da tanıdığımı söyleyemem. Sosyal medyada düzenli ve uzunca vakit geçiremediğimden aslında. Yoksa çok renkli kadınlar var aralarında, kiminin farkındayım. Pucca da onlardan biri. Kitaplarını okuyamadım ama yazmasını seviyorum. Bir kadının tüm neşesi ve öz yaşamının zorluklarıyla eğlenebilme kapasitesiyle var olması hoşuma gidiyor. Güç bu bence. Güçsüzlüğünü bilmek ve önünde oyalanmak yerine devam edebilmek. Bu oldu ama bu olmadı diyebilmek. Abartmak da şanındandır üstelik mizahın, biraz soslarsınız. Ne bileyim bütün hatlarıyla, orada hiç tanışmadığım ama güldüğüm bir kadın olmasından hoşlanıyorum bir yanımla. Bedeniyle, anneliğiyle, sarhoşluğuyla, parasızlığıyla, çocukluğuyla her şeyiyle barışma serüveni bu gördüğüm ve bunu takdir ediyorum. Peki tanımadığım bu kadın neden bu ayki yazımın konusu oldu? Çünkü onun her nedense verdiği rahatsızlığın rahatsız edebildiği insanın rahatsızlığından rahatsız oluyorum! Merak ediyorum; adalet sisteminin zaten zar zor dönen çarkını, bu kadını öpmekle bir ileri iki geri götürmekteki maksat nedir? Her yıl sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında suç duyurusunda bulunan insanların, gerçekten kendilerine ve topluma faydalı olabilecekleri bir işleri yok mudur? Çünkü bu saçmalıklar can sıkıntısındansa çaresi bulunur. Ama ben meseleyi biliyorum.

Bu toplumda, kalbi kararmış bazı kimseler, bekar annelerin dibe vurmamasından, gülebilmesinden, güldürebilmesinden, içebilmesinden, eski kocasıyla arkadaşlık edebilmesinden, küfredebilmesinden, kendini eleştirebilmesinden ve sevilmesinden rahatsız oluyor. Düşülsün ve kalkılmasın istiyorlar her nedense. Belki de yerde debelenirken yalnız olmak istememekten. Ama insan kendi düşüşüyle de barışmalı işte. İnsan kendi yaşamadığı, yaşayamadığı ya da yaşamayı tercih etmediği yaşama saygı duymayı, nefes almak kadar zaruri bulmalı. İnsan olmanın, bir arada yaşamanın birincil koşulu bu olmalı. Bir kadını; çocuğu, anneliği, inancı, siyasi düşüncesi, kadınlığı, tercihleri, duruşu üzerinden değerlendirip cezalandırma isteğinizi, hayır dilediğiniz kadar kusura bakın, asla anlamıyorum!

Bakınız katiller dışarıda, Ümitcan Uygun'u bile salmışlar mesela, bakınız memlekette yolsuzluğun iddiası denizde kumu geçmiş, sonra bakınız bütün sapıklar taciz ettikleri çocuklarla aynı evlere yollanıyor yeniden. Bakınız yahu görmek isteyerek bir bakınız, siz kadınları dibe çekmek isterken neler oluyor buralarda!

Pucca yalnız değil. Diğerleri de değil. İncitmek için hukuk sistemini bile oyuncağınız, stres topunuz yapmaya çalışmanız akıl alır değil. Sizin gibi olmadığını düşündüklerinizle yaşamayı öğrenin. Çünkü canını yakmaya çalıştığınız hiçbir kadın yalnız değil! Pucca'yı öpmeye çalışmayın, mesafe iyidir. Ve Batı'nın ahlaksızlığını almak zorunda değilsiniz.

KAÇAK

Ne kadar kötülüklerini görsem de ben insanları seviyorum abi... Özellikle küçük boy olanlarıyla çok güzel anlaşıyom.

Onlardan biri olmasa şimdiye kadar pöstekim yere serilmişti valla.

İpimi saldıktan sonra, babasının beline bi yapıştı, o sayede kaçtım işte ben...

Valla kardeş ben de şansa sakar kasaba denk geldim. Tam bıçağı vuracağı sırada bi boynuz savurdum buna, kendini kesti salak...

Can havliyle atmışım kendimi Haliç'e, yüzerek Balat'ta aldım soluğu... gazeteler bile yazdı.

En kolay benim kaçış olmuş desene, hangi akla hizmetse bi viyadükte saldırdı bana manyak, şöyle hafifçe bi toslamamla lambır lumbur aşağıda buldu kendini enayi...

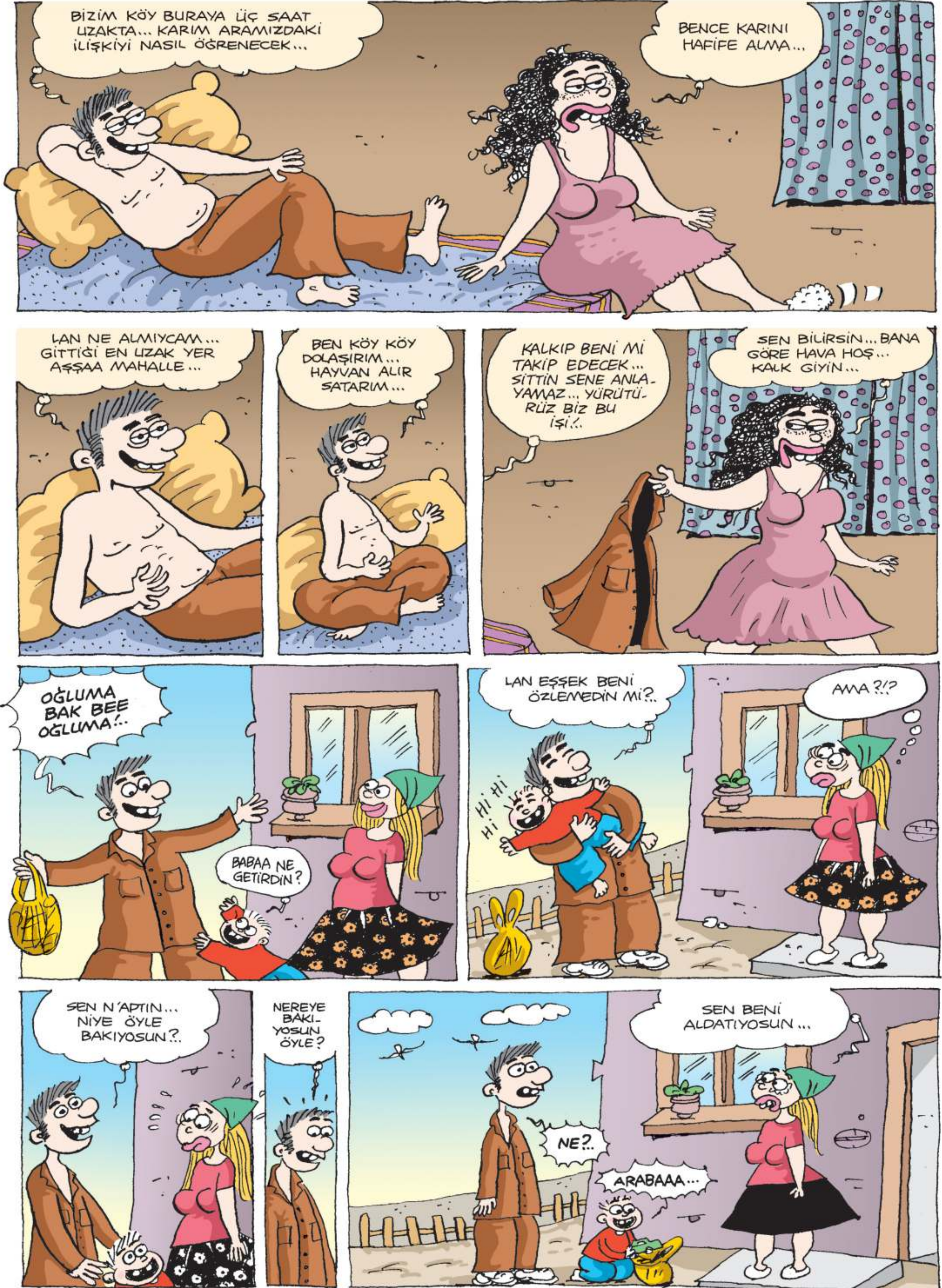

BU BAYRAM DA YIRTTIK YANİ. E AMA ŞİMDİ NAPICAZ ABİ? BAŞIBOŞ DOLAŞMAYA ALIŞIK DEĞİLİM Kİ BEN...
YAV HİNDİSTAN'A MI GİTSEK? ÇOK GÜZEL Bİ ORTAM VARMIŞ...
HİNDİSTAN SANA GÜZEL ABİ... BİZ ANINDA PAKET...

İMDAAAT! KURTARIN BENİİİ...
YA BENİMSİN, YA KARATOPRAĞIN...
NOLUYO LAN! KURBAN BAYRAMI BİTMEDİ Mİ DAHA?
BU OLAY BAŞKA BE ABİ! VAKTİ SAATİ YOK, BAKIYOSUN HER AN HERYERDE... HADİ Bİ EL ATALIM ŞU İŞE...

AL SANA BENDEN SIKI Bİ ÇİFTE!
SIRA SENDE KOÇ KARDEŞ, HADİ DÜŞÜR ÖNÜME.
HEMMEN GELİYO KARDEŞ...

KURBAN KURBANIN HALİNDEN ANLARMIŞ, ARTIK HAYATTA BIRAKMAM SİZİ. YÜRÜYÜN DEDEMİN KÖYÜNE GİDİYORUZ.
YÜNÜM SENİN, ETİM KEMİĞİM BENİM...
ÇOK HIZLI SABAN SÜRERİM...
BENİM DE SÜTÜMDEN Bİ PEYNİR OLUR... MIMMH!
DEREKÖY

Hovardanın Mumu

BENİ ALDATIYOSUN KEMAL...
HAA TABİ TABİ ALDATIYORUM.. LAN ÇALIŞMAKTAN İMANIM GEVRİYO. NE ALDATICAM SENİ... ŞAKAYI BIRAK ŞİMDİ...
BEN CİDDİYİM...

HADİ HADİ YORGUNUM ZATEN, Bİ DE SEN YORMA BENİ... NERDEN ÇIKARDIN BUNU DURUP DURURKEN BİLMEM.
DURUP DURURKEN DİİL...
HATIRLASANA DÜN SABAH...
HADİ KALK, KAHVALTI HAZIR...
ÖFF UYUYCAM BİRAZ DAHA...

E KENDİN KALDIR DEDİN, GİDİYORUM BEN O ZAMAN...
TAMAM TAMAM, DUR BAK NE DİYCEM...
Bİ ÖPÜCÜK VERİRSEN KALKARIM...
OFF, ÇOK GEÇ KALDIM... ADAMLARA DA DOKUZA SÖZ VERMİŞTİM...

LAN, EN ALT DÜĞMEM KOPTU!..
VER DİKEYİM İKİ DAKKADA!
YA BOŞVER VAKİT YOK... GELİNCE DİKERSİN. DÜĞMEYİ CEBİME KOYUYORUM...
GIRK...
KİM DİKTİ O DÜĞMEYİ KEMAAAAL?!
SON

Fanusu Kırmak

yaseminolur@yahoo.com **Yasemin Olur**

“Balık düşünmez, çünkü balık her şeyi bilir.”
This is a Film/ Goran Bregovic

Bir gün bütün fotoğraflar bitecek. Sadece altı ay boyunca çekebildiğim fotoğrafların kalan ömrümde bana yetmeyecek oldukları bir sır değildi elbet. Belki bizim fotoğraflarımızı çeken birileri olmuştur. Böyle birileri var mı acaba? *Herkes öldü*. Evet, bizim fotoğrafımızı çekmek isteyecek herkes öldü. Belki birileri hayattadır? Belki hastane odalarında yalnız insanların fotoğraflarını çeken yalnız insanlar vardır. “Belki”nin sırtına binmiş umutlar sinir bozucular. Çünkü “belki” mıymıntı bir kelime ve insanın umudunu bir yere vardırmıyor. Söylerken ağızdan çıkışı bile gevşek! Gevşek “belki”. Sana inanmıyorum “belki”. “*Belkiii birileri vardır*”...Ama bu ne kadar fazla olabilir ki?

Bir gün bütün fotoğraflar bitecek. Fotoğrafları sulandıracağım bir süre ama bu hararetimi kesmeyecek. Yanmaya başlayacağım. Ateşimi belki! de bir iki ses kaydı dindirecek. Belki!!! Otuz saniyelik videolar. Onları şimdilik kullanmıyorum. Son ana kadar bekleyeceğim. İlla ki artık dayanamayacağım bir son an gelecek. Hayatım ilerleyecek. Tıpkı Frederic’in hayatı gibi, hiçbir yere gitmeyecek.

Şimdi bu fanusu ne yapacağım? Artık Frederic öldü. Onu Frederic için almıştım. Demek ki onu aldıktan sonra uzun yaşayacağına dair bir hisse kapılmışım. Kızımın da çok yaşayacağı gibi bir hisse kapılmıştım. Ona aldığım yatak odası takımını satan adam “en az beş yaşına kadar rahat rahat kullanır.” demişti. Sadece altı ay yaşayacağını o zamanlar bilmiyordum. Keşke bilseydim. O zaman ne mi yapardım? Belki biraz daha fazla fotoğraf stoklardım. Belki de baktıkça bıçağa dönüşen ve beş yaşına kadar kullanabilecekken sadece altı ay yattığı yatak odası takımını almazdım. Eşyalar can acıtabiliyor. İnsan eşyalardan hiç böyle şeyler beklemiyor ama oluyor işte.

Bu küçük bir fanus. Ona büyük bir dünya yaratma gereği duymamışım. Kimden duydum bilmiyorum. Balıklar birkaç saniyede her şeyi unuturlar-mış. Birkaç saniye dolaşabileceği bir fanus ona çokça yetecek diye düşünmüş olmalıyım. Çocukken Japon balığım vardı. Söylemiş miydim? Pazardan almıştık. İnanır mısınız o zaman da balığımı şeffaf naylona[1] koymuşlardı, üzerine de bir kürek su. Naylonu eve gidene kadar heyecanla taşımıştım. Sanki balığım ağzı düğümlenmiş naylondan hava alamayacak da boğulup geberecek gibi gelmişti de paniklemiştim. Paniklediğim için de annemi daraltmış olmalıyım ki kafama bir şaplak atmıştı. Annem küfür etmezdi, çünkü o yıllarda küfür etmek sadece erkeklere mahsustu ve annem öyle seviyesiz durumlara sokmazdı kendini. Fakat çocuğa şaplak atmak filan hayatın olağan akışında vardı, annenin şaplak atması, komşunun kafanıza bir tane patlatması, öğretmenin kulağınızı koparırcasına çekip havaya kaldırması, bakkalın filan küfrederek peşinizden koşması, topunuzu patlatmaya çalışması... bunlar sevimli hayatımızın gündelik yaşamına ait olan davranışlardı. Mahalle kültürümüz böyle tatlıydı işte. Şiddet o yıllarda sevimli bir şeydi. Taciz henüz tanımlanmamıştı. Dedikodu, dışlama filan da yapılırdı aslında ama o zamanlar onun adı samimiyetti. Şimdi çok bozuldu her şey. Her boka bir tanım buldular, çok lazımmış gibi.

Pazardan aldığımız Japon balığı değildi galiba. Civcivdi sanırım. Şimdi samimi olmak gerekirse bu noktada kafam karıştı. Sonuçta zihnimin pırıltı saçtığını söyleyemem. Kimse bunu söyleyemez. Söyleyen olsa, yani zihnimin parıltı saçtığını söyleyen olsa inanmam ama hoşuma gider.

Pazardan civciv almıştık galiba. Pazardan civciv aldığımızı hatırlıyorum da Japon balığını nereden aldığımız konusunda zihnimde bazı çelişkili veriler var. Bu noktayı daha fazla kurcalamak istemiyorum. Çünkü ne zamana zihnimdeki veri akışını kurcalasam işin sonu çirkin bir hal alıyor.

Canlarım benim. Ne seviyordum onları. Civcivleri diyorum. Onlar da uzun yaşadıkça çirkinleşen her şey gibi çirkinleşmişlerdi. Aslında bu oyunu fazla uzatıyoruz. İşte ben küçükken Japon balıkları çok sevimliydi çünkü oyunu fazla uzatmıyorlardı. Balığınızı eve aldıktan bir süre sonra onu suya paralel yatarken buluyordunuz, anneniz onu balık cennetine gittiğini söyleyip balığın cesedini yok ediyordu. Klozete atma yöntemi yaygındı ama annem genelde çiçek diplerini balıklara mezar yapardı. Kanalizasyona karışacağına aşk merdivenine gübre olması daha faydalıydı gerçekten de... Hem de balığın bilindik bir mezarı oluyordu. Dediğim gibi Japon balığımın çirkinleştiğini hiç görmemiştim. Çünkü rivayet o ki Japon balıkları fanus gibi ortamlarda en çok bir ayda balık cennetini boyluyorlardı. O yüzden bir Japon balığı hep sevimli bir şey olarak hatırlanıyordu.

Bana öyle geliyor ki kızım çok uzun yaşasaydı da çirkinleşmezdi. Çünkü feci bir kazada ölmek bile onu çirkinleştirmemişti. Yaşlanmak ona yakışabilirdi. Onu cennetten izleyip yanımdakilere “bakın işte bu yaşlanıp çirkinleşmeyen ilk insan benim kızım” diye hava atabilirdim. O şimdi bir cennet kuşu ve benimle gurur duymadığına yemin edebilirim. Hem cennette oturup bu boktan dünyayı da izliyor olamaz. Cennette daha keyifli bir şeyler bulmuş olmalı.

Bu fanusu kıracağım. Bu satırları yazdıktan sonra evimin yakınındaki meydana gidip insanlara “Buraya bakın!” deyip elimdeki fanusu havaya kaldıracağım. “Bu fanusta kendi bokunda boğulup ölmekten başka bir çıkış yolu olmayan yüce Japon balığı Frederic yaşamıştır. Onu her zaman yaşamıyla değil de ölümüyle anacağım.” diye bağıracağım. Sonra fanusu yere fırlatıp bin parçaya ayıracağım ve muhtemelen benim mahallenin delisi olduğumu düşünen bir iki tip yanıma gelecek. Beni apar topar bu insan kalabalığının arasından çekip alacaklar. Çünkü kimsenin kafası karışsın istemiyorlar. İnsanlar bir gün kendi boklarında boğulup gidene kadar kendi fanuslarının farkına varsınlar istemiyorlar. Onlar kim mi? Bizim mahallede berber Yılmaz ve aylak Şükrü. Sizin mahallede de delileri! döven birileri illa vardır. Ben şimdi gidiyorum. Bu fanusu kırmam ve günlük dayak dozumu almam gerekiyor.

Sürecek....

[1] Demek ki bu bir gelenek. Yani Japon balığı şeffaf naylonla nesillerce taşınmış. Ama o kadar da nesillerce olamaz. Çünkü naylonun yaratılışı kaç nesillik hadise ki? daha önce pazardan alınan Japon balıklarını nasıl taşıyorlardı acaba?

BAYAN YANI
2021-08-AĞUSTOS
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazıişleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

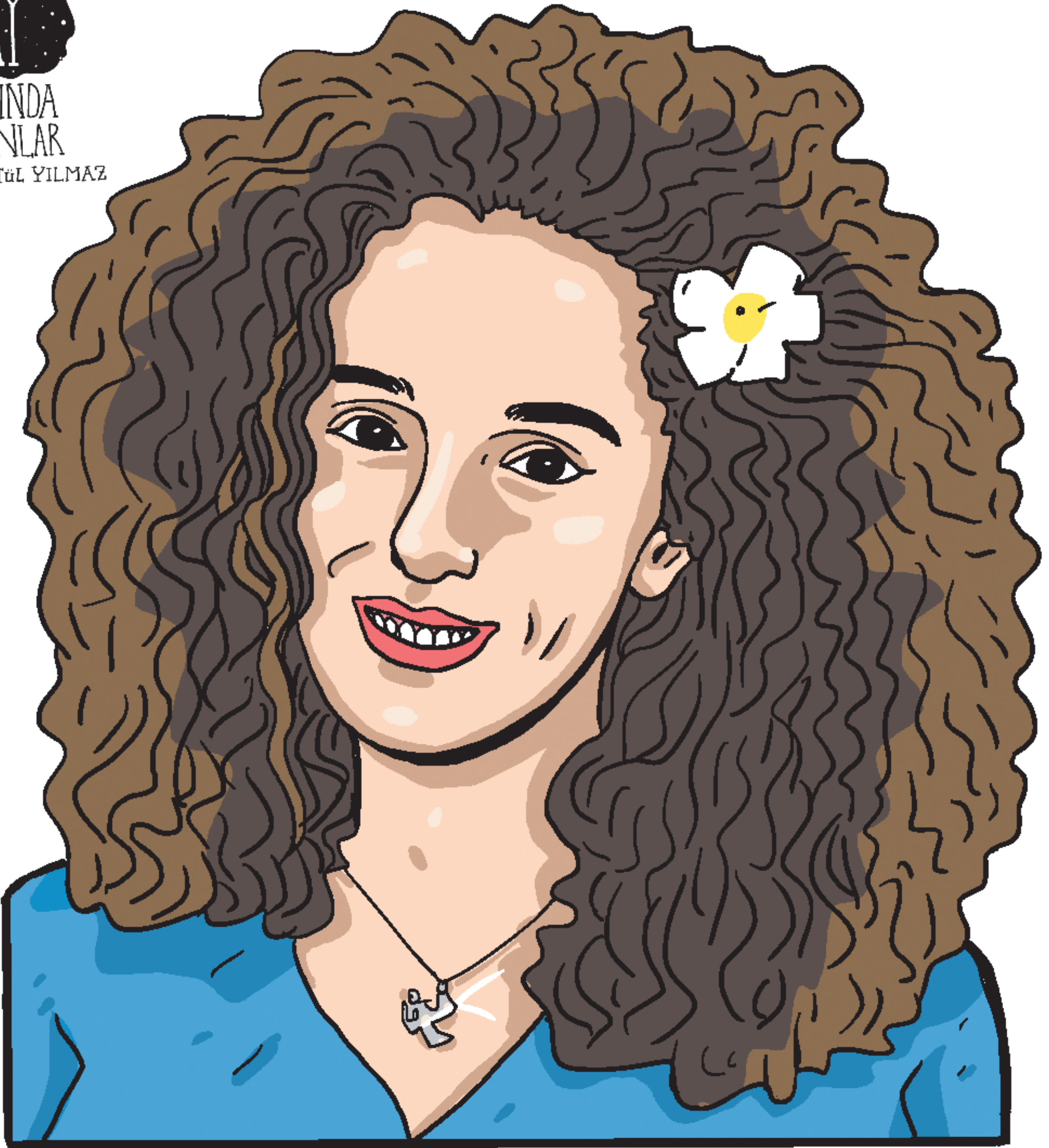
YAZAN: EZGİ AKSOY

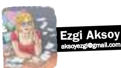

IŞIĞINDA KADINLAR

ÇİZEN: BETÜL YILMAZ

MASIH ALINEJAD

Ezgi Aksoy

"Kaçamak Özgürlüğüm" hareketinin kurucusu

Masih Alinejad:

"Başörtüsü zorunluluğu ile mücadele etmeyi seçiyorum, çünkü başörtüsü zorunluluğu kadınlara karşı baskının en belirgin, en görünür sembolüdür."

Şark dünyasının gözü kara gazetecisi Masih Alinejad, Bayan Yanı okurlarının yabancısı olduğu bir isim değil. Daha önce hem politik mücadelesini kaleme almış hem de kendisiyle bir röportaj yapmıştım.

YAZAN: EZGİ AKSOY

IŞIĞINDA KADINLAR

ÇİZEN: BETÜL YILMAZ

MASIH ALINEJAD

İran İslam Cumhuriyetine Karşı

Bu cesur kadını bir kez de bu köşede misafir etmemize sebep olan hadise, geçtiğimiz günlerde Amerika'da yaşandı. Alinejad, tek başına durduğu noktadan koskoca İran İslam Cumhuriyeti'ni o kadar korkutmuş olmalı ki, geçtiğimiz günlerde İran'ın gizli bir istihbarat operasyonu ile kendisini kaçırmak istediğini açıkladı.

Masih Alinejad, İran'da zorunlu başörtüsüne karşı mücadele veren "My Stealthy Freedom" (Benim Saklı Özgürlüğüm) hareketinin kurucusu. 2000'lerin başlarından beri yazdığı eleştirel ve sert makalelerle İran yönetiminin başını ağrıtmaktan hiç geri durmamış bir gazeteci. Ölüm tehditleri almaya başlayınca ilk olarak İngiltere'ye, oradan da Amerika'ya uzanmış, hala da Amerika'da İran'ın baskıcı molla rejimine karşı İranlı kadınlarla aynı saftan aktivizmini sürdürüyor. "Beyaz Pazartesiler" hareketi onun sayesinde dünyaya sesini duyurdu. Masih artık İranlı kadınların özgürlük mücadelesini sembolize ediyor. İran dışında pek çok muhalif İranlı yaşıyor, ama pek azı Masih Alinejad kadar İranlılara ilham olabiliyor. Peki Masih Alinejad, kalbini İranlı kadınların özgürlüğüne verirken yıllar içinde neleri göze almak zorunda kaldılar?

14 Temmuz 2021'de Masih Alinejad bir tweet attı ve İran'ın kendisini kaçırma planını engellediği için FBI'a teşekkür ettiğini duyurdu. "Bu Ruhullah Zem'i kaçıran ve infaz eden İran. Ayrıca Cemşid Şarmad'ı ve daha pek çok ismi kaçırdılar" dedi.

İran, iddiaları reddediyor. İran Dışişleri Bakanı Saeed Khatibzadeh, "Bu Amerika'nın ilk defa Hollywood senaryoları ile karşımıza çıkışı değil" açıklamasında bulundu.

Ama Alinejad, İran'ın Amerika'dan gizli bir operasyonla kaçırmak istediği kişinin kendisi olduğu konusunda oldukça iddialı.

Masih Alinejad @AlinejadMasih

Masih tweet kutusunun içinde konuşuyor: "Polis birkaç gündür evinim etrafında dolaşıyor, neden diye sordum beni korumak için olduğunu söylediler. Aynı şeyi FBI da söyledi. Polisin beni korumasına o kadar alışık değilim ki, onları her gördüğümde beni tutuklamaya geldiklerini düşünüyorum."

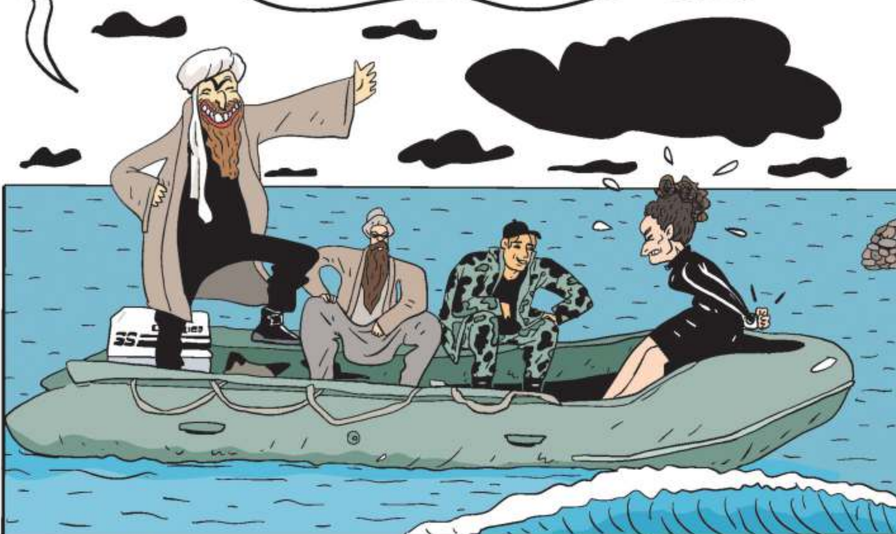
AMERİKA'NIN HOLLYWOOD SENARYOLARINDAN BIKTIK ARTIK!

BENİM SUÇUM ÇOCUKLARI İRAN İSLAM CUMHURİYETİ TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN ANNELERİN SESİ OLMAK. CİNSİYET AYRIMCILIĞI İLE EZİLEN KADINLARIN, IRKÇILIK İLE EZİLEN AZINLIKLARIN SESİ OLMAK. İŞTE BU, İSLAM CUMHURİYETİNİ KORKUTMAK İÇİN YETERLİ!

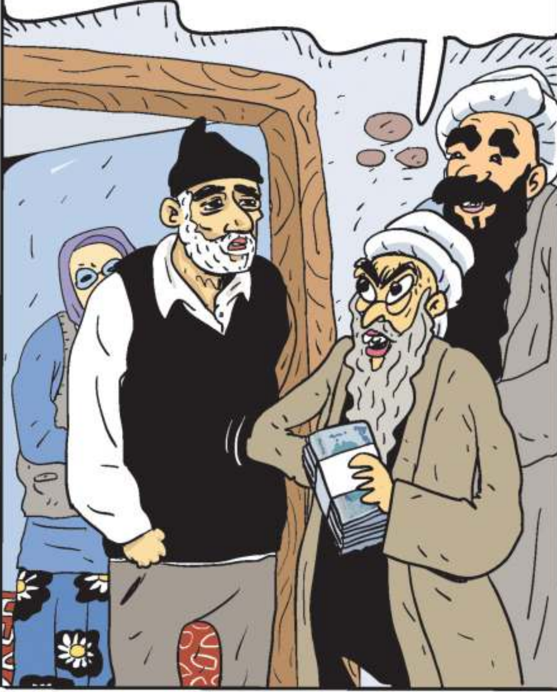
İddiaya göre İran, Alinejad'ın Brooklyn'deki evini gözetlemeleri için özel dedektif tuttu. Ayrıca yine iddialara göre Alinejad kaçırıldıktan sonra özel askeri botlarla İran'ın Amerika kıtasındaki müttefiki Venezuella'ya götürülecek ve burada sorgulanacaktı.

VENEZÜELLA'YA HOŞGELDİNİZ SENYORİTA EHEHEH!

Bu, Masih Alinejad'ın gazetecilik ve aktivizm hayatında karşılaştığı ilk ürkütücü hadise değil. Alinejad daha önce de çeşitli şekillerde baskı altına alınmaya ve korkutulmaya çalışıldı. İran'da yaşayan akrabalarına kendisine ihanet etmeleri için para teklif edildi.

2019 yılında Alinejad'ın İran'da yaşayan ailesinden üç kişi tutuklandı. Bunlar Alinejad'ın erkek kardeşi Ali Rıza Alinejad, eski eşinin kardeşleri Hadi ve Leyla Lotfi idi.

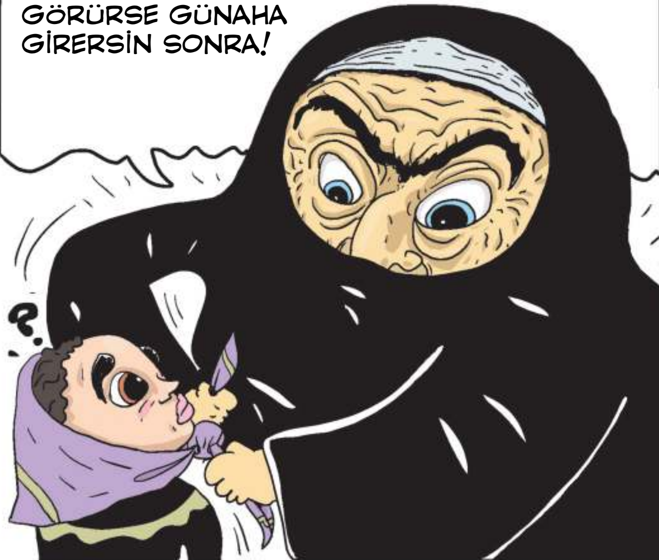

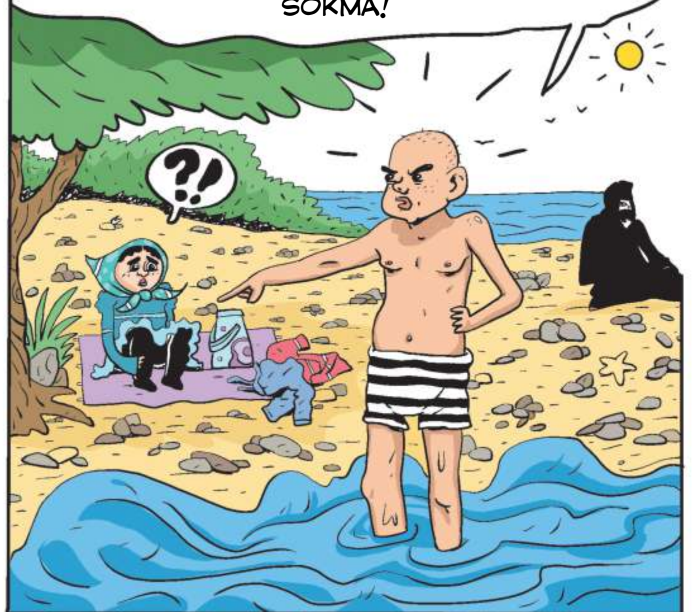
Abisinin ve diğer akrabalarının İran'da uğradıkları zorbalıklar üstüne Masih Alinejad bir açıklama yaptı.

Masih Alinejad, İran'ın kırsal bir bölgesinde, 1976'da dünyaya geldi. İki yaşındayken ülkede İslam Devrimi gerçekleşti ve 1983'te kabul edilen yasayla Alinejad, uyurken bile başörtüsü takmak zorunda bırakılan bir çocuğa dönüştü.

Daha sonra o yıllardan bahsederken "küçük bir kız çocuğu olarak ne eşitlikten ne de feminizmden haberim vardı, sadece erkek kardeşim Ali kadar özgür olmak istiyordum" diyecekti.

Masih, hayatı boyunca rejimin doğal bir muhalifi oldu. Öğrenciyken kara çarşafı reddetti ve daha "modern" bir tesettür giymeyi tercih etti. Sürgüne giden yolda suç hanesine yazılan en enteresan hadiselerden biri, parlamento muhabiriyken giydiği kırmızı ayakkabılar oldu.

Masih 19 yaşındayken öğrenci olaylarına karıştığı için tutuklandı. İçeride tutulduğu dönemde hamile olduğunu öğrendi. Ancak küçük bir sorun vardı, Masih evli değildi. Masih'in hamileliği, yaşadığı kırsal kasabada tutuklanmış olmasından çok daha ciddi bir skandala dönüşmüştü.

Masih beş yıl hapis ve yetmiş dört kırbaç cezası aldı, ama hamile olduğu için cezası üç yıl ertelendi. Nişanlısı ile evlendi, oğlunu doğurdu ama beş yıl sonra boşandılar. Mahkeme oğlunun velayetini babasına verdi. Bu İran'da yaygın bir uygulama idi. Masih'in babası bu boşanmadan dolayı çok utanıyordu, kızının yeni bir kısmet beklemek için eve dönmesini talep etti. Masih ailesi ile ilk ciddi kırılmayı o zaman yaşadı. Masih, gazeteciliği seçti.

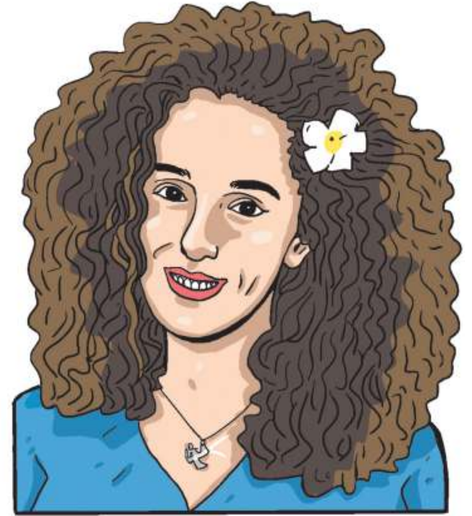

Masih Alinejad, 2008'den beri yaptığı sarsıcı haberlerle ciddi bir muhalif gazeteci olarak adından söz ettiriyor. Ancak 2014 yılında başlattığı zorunlu başörtüsü karşıtı hareket o kadar ses getirdi ki, İran'da toplumsal bir infiale dönüşmekle kalmadı, Masih'in ülkeden sürülmesine de sebep oldu. Masih, 33 yaşında genç bir gazeteci olarak ailesini, doğduğu ülkeyi, yıllardır göremediği oğlunu da geride bırakıp İngiltere'ye taşındı.

Masih Alinejad, bu tarihten beri ailesini hiç görmedi. Ailesinin telefonları dinlendiğinden ve her hareketleri takip edildiğinden, telefonla ya da online olarak dahi görüşmedikleri düşünülüyor. Masih'in ailesi de İran'da her gün rejim yanlılarının tacizleri ile mücadele etmek zorunda kalıyor. Üstelik Masih'in ailesi dindar bir aile ve muhalif de değil…

Masih Alinejad, "Saçımdaki Rüzgar" adlı kitabında saçlarını rüzgara bırakana kadar kıvırcık saçları olduğunu bilmediğini yazar. Yani Londra'ya sürgüne geldiği yıllara kadar. Masih Alinejad hala kadınların rüzgarlarını çalanlara karşı mücadelesini sürdürüyor.

FALCIM DEMİŞTİ

Ayşegül
Damla
Arslan

Ayşegül Vs. Damla

-Sağlığın iyi ama eklem ağrıların olacak.

+Spor yapıyorum ama bilemedim.

-Dikkat et, çok dikkatsiz yapıyorsun sporunu.

Gerçekten bu yaşandı. Acaba eklemlerimi bir tek spor yüzünden mi tehlikeye atıyorum?

Bir sarmalın içinde tıngır mıngır ilerlerken kah içe, kah dışa dönük ilerliyorum. Ama genelde içe dönüğümdür insanlardan kaçmak için. Düşünün ki, biri bana "merhaba nasılsın" diyecek diye kendimi yaralama riskini bile göze alabiliyorum. O kadar kaçıyorum herkesten. Bunu, kendimi bildim bileli yapıyorum. Çünkü çok insan çok sorun demek, çok deneyimledim, çok sıkıntı çektim. Neden ruhumu sıkıntıya sokayım ki bilerek? En kötü ayağımı kırarım, olur biter. Nihayetinde bale hayatım sona erecek ama yine piyano çalıp resim yapabileceğim.

İşte yine bir gün kaçarken ayağım takıldı. Ya da bir gün kaçarken duvara küüüüt diye girdim. O kadar hızlı hareket ediyorum ki soru cümleciklerinden kaçayım diye eklemlerim kart kurt ediyor. 100 metre engelli koşabilirim samimiyetsiz sorulardan kaçmak için.

Size "kaçın! geliyorlar!!!!" demiyorum. Bu benim sarmalım, benim kararım.

40 yılda bir görülen doğa olayını yaşıyorsam yani dışa dönüksem bol bol saçmalarım, o zaman da zaten filmi anlamayıp yarısında çıkıyorlar. Bu da onların kararı. Dışarıdan bakılınca no frost buzdolabı olarak kayıtlara geçen ben, içimde bir lunaparkta tek başıma oynuyorum. Acayip keyifli.

Deli deli kulakları küpeli.

İşte sonra Falcım Demişti oluyor. Canım benim.

ASANALARDAN ASANA BEĞENMEK

Özlem Tekin ne diyordu en güzel albümünün en iyi şarkısında "kargaları gözlerinle beslesem mi?" Ama biz besleme falan yapmıyoruz, gayet iyi niyetli olarak insanlara had bildiriyoruz. Şiddete gerek yok.

Bakasana yani Türkçesi "bi bak bak, sana dedim baaaak"

Değil tabi. Bakasana Yogaca'da (Yogaca?) Karga Pozu demek. İçinde gak ve guk'a benzer karga tepkileri mevcut. Bu poz ile dirsek çürütmek %100 mümkün. Yararlı bir poz evet ama ben bu poza girerken fotoğrafımı çekemediğim için mutsuzum. Normal şartlarda mutlu olmam gerekirdi. Fotoğraf önemli. "Ben uçtum ahahahah" diye ortamlara koyamadıktan sonra ne yapayım Bakasana'yı?

2 saniye kaldığım bir pose için 30 dakika uğraşıyorum, elbette hatıra kalsın isterim. Ama yoganın amacı bu değildi galiba, bir saniye. Ben neden yogaya başlamıştım ki?

Yoga ile haşır neşir olmaya başladıktan sonra neler değişmiş hayatımda bir bakalım mı?

Bakıyorum, arıyorum, tarıyorum, ooo evet.

HİÇ.

Hani çakralarımız açılıyordu, hani daha sakin biri oluyorduk? Belki ben çok şekilcilik yaptığım için çalışmıyor olabilir bu çakra açılımları. Yani Savaşçı Duruşları'nı teklemeden yapabiliyor muyum? Evet. İyi ki ucundan bucağından biraz matematik biliyorum, öndeki ayak 90 derece açılacak, arkadaki ayak mata paralel duracak falan filan… Beni eğitebilmiş tüm matematik öğretmenlerime teşekkür

ederim. Ya da Kobra Pozu'nda "miieeehhh göğsüm ağrıiyee yether" diyor muyum? Hayır. Bak bu Kobra Pozu var ya, sevemeyen insanlar için birebirmiş, kalp çakrasını açıyormuş. Hayata daha hümanist, daha pembe gözlüklerle bakıyormuşsun. Ama bende olmuyor. Çünkü pembe renginden çok hoşlanmıyorum. Sanırım ondan. Yok be, açılmıyor çünkü açmak istemiyorum. Hah bunu da buradan ilan edeyim. Yani Peri Anne'ye küfretsem o da beni kobraya çevirse, sonra bir Hint Fakiri beni sorgusuz sualsiz sepetine atıp bedenim üzerinden para kazansa bile benim kalp çakram açılmaz.

+Yoga mı büyük sen mi?

-Ben!!!

+Şekilcilik mi kazanacak yoksa sükunet mi?

-Şey, üzgünüm ama şekilcilik.

Yazılımımı yeniden yüklemek gerekiyor galiba. Kundalini de işe yaramazsa kusura bakmayın böyle gelmiş böyle giderim. Yani ben ateş nefesi egzersizi yapacağım, biri gelip beni sinir edecek sonra ben "ommmm hayat iyi, o da öyle biri, öyle kabul et onu ommmm" deyip susacağım öyle mi? Ateş topu haline çevirir, mancınıkla Stratosfer katmanının dışına yollarım da bana Dişi Elon Musk dersiniz.

KRALİÇE'DEN HALLİCE

Ben buralarda Güneş'i Selamlarken, Lilibeth de Güneş Batmayan Krallık'ta Phillip'in acısını erkenden bitirmiş. Gerçek bir kraliçe! 2. Haftaydı sanırım, görevinin başına geçmişti. İşte o an dedim ki "ne kadar ben bir kraliçe!" gerçekten dedim bunu. Neden gereksiz yere yas tutsun ki yani en azından bunu halkına yansıtsın ki? Şimdi oradaki dinamikleri ya da Royal kurallarını bilmiyorum, gelinin cenazesinde de sempatik sempatik dolaşmıştı, onu hatırlıyorum. Ama şu büyük bir gerçek ki, yaşanacak bir acınız varsa ederi kadar yaşar geçersiniz. Uzatmak inanılmaz manasız. Kadının neşesi, içinin ferahlığı yüzüne yansımış, cildi daha da güzelleşmiş eğer fondötenini değiştirmediyse. Bileydim bu kadar mutlu olacağını burada kocası öldü diye ruhuna helva kavurup yemezdim. Ki ben sağlıklı beslenen bir bireyim artık.

Mesela üç beyazdan kati suretle uzak duruyorum :

1-Şeker

2-Un

3-Gelinlik

Evet gelinlik. Yenilebilir bir şey değil ama giyilebilir bir şey. Nasıl ki kilo aldığınız zaman nefes alamıyorsunuz, hareket alanınız kısıtlanıyor, gelinlik de öyle. Nefes aldırmıyor, tuvalete gitmek işkence, sarılmak ayrı dert falan filan. Üç tehlikeli beyazın içinde en tehlikelisi.

Aslında her şey zehir, önemli olan dozu.

Size ne iyi gelecekse onu yaşayın ama dozunda yaşayın. Duygularınız obez olmasın.

Öyle Bir Demdeyim ki, Yarından Umut B

Raziye İçoğlu

Yedi ay önce bel başında yeşillenmiş tarlada yığılmadan birkaç saat öncesine dönmek isterdik ama yığıldıktan sonraki yoğun bakım ünitesine döndürdü bizi ah o dem ki.

Olanlar olalı tam yedi ay olmuştu. Hastane acillerinden ya babamla beraber eve geliyordum, ya da babamla beraber eve gelmiyordum. Ama babamsız eve gelmiştim. Boş ev yatağını görünce, bir Kuzeyin oğlu şarkısının sözleri dökülmüştü, **"Doktorlar da ne bilür ciğerin acısini, Egemed'de koydum canimun yarisini.. Bi daha ki seneye yolcu da gelip geçmem… İçmem suyundan içmem. Herkesin bir derdi var durur içerisinde…"**

Kurban Bayramının birinci günü herkes Baba eli öpmeye giderken, ben nâkil ambulansının arkasından bir saat geriden, yarım otobüsde yolcu olarak, başka bir hastanenin yoğun bakımına bırakacağım babamı takip ediyordum. Görmek şöyle dursun, bilgi bile alamayacağım ki, evin içinde bir dakika kaybolsam yatağından seslenerek çağıran canım Babamı, Songül hemşireye teslim etmişim ambulans görevlileri tarafından. Hemşirenin imzalattığı kâğıtlar ve kesilerek çıkarılmış tişörtü, yastığı, çarşafları bir siyah çöp poşeti ile elime verilirken, bilgi veriyorum, ağlaya höyküreye yoğun bakıma emanete bırakırken babamın canını.

"Raziye kurtar beni, Raziye bırakma beni, Raziye kaldır beni bu yataktan" diyen babamı, şayet hayat bu tarafta ki dünya ise kurtaramıyordum. **"Senden ricam beni bu yataktan kurtar"** derken ki çaresizliğimden boşuna mı utanıyordum Acaba?,

Burnundan beslendiği NG'si çıktığında, **"hem doktora, hem sana çok teşekkür ederim Raziye, beni bu borudan kurtardınız. Bir daha da taktırma sakın. Doktorun yedirdiği yoğurdu yamyam gibi yedim. Çok teşekkür et doktora. Ne kadar miktar yiyeceğim sor. Annenin mayaladığı yoğurt ekşi, doktorun yedirdiği çok lezzetliydi, aynı yerden yarım kilo alalım, bir hafta gider bana, yok yok çok alalım herkes yesin"** diyen esasen yoğurt yemeyi hiç de sevmeyen ama meyveli yoğurtlar isteyen babam ile ilk başladığımız noktaya yoğun bakıma 112 hızında geri geçiş yapmıştık. Babama yalancı mı çıkmıştım Acaba?

Cacık sever diye püre kıvamı cacık yedirdikten sonra rüyasında annesini görmüş. Adımın sahibi Babaannem, mayaladığı bir tencere yoğurdu cacık yapmış ve babama yedirirken, **"sen hasta olma ben olayım küp kıran yavrum"** diye oğlunu sevmiş. Kendini çocuk olarak gördüğü anlattığı rüyasının devamında ağzını mahalle çeşmesine dayayıp kana kana su içmiş. Yutkunma refleksini yeni öğrenen, ciğere kaçar diye su ve taneli şeyler yutturmadığımız, burnundan çıkardığımız NG'den sonra zaten hepi topu üç gün besleyebildiğimiz babamın yamacında, o görmese de su içiyor, yemek yiyor olmaktan yedi aydır utanmaktan usandım.

Ambulansda müdahale sırasında, kaybolan banka kartını, kulak cihazının yenilerini aldığım babamın kaybolan takma dişlerini yaptırma zamanı gelmediği için, düşen dolgularımdan, ağrıyan dişlerimden nefret ettim.

Geceleri hiç uyumadığında **"sabaha çıkmıyım diye dua ediyorum"** diyen babama, **"Sabah oldu, ikimizde hiç uyumadan sabaha çıktık, bak baba"** diye sabah espirimle onu tebessüm ettirerek sıkı sıkı sarılan kollarıma ve sabahlara kızdım.

Onun için gittiğim sağlık ocağı vs. için **"çok uzak"** diye bana kıyamayan, halbuki yedi ay önce memnun edemediği, yaranamadığı 61 yıllık hayat arkadaşı için günde birkaç defa çok kısıtlı zamanda koşa koşa giden o sokak seven ayaklar yatağa bağımlı olduğundan, sokak gezen ayaklarımı tekmeledim, kırmak istedim.

Beni Deliye, Babamı Ölüye Koydular.

İstanbul'da evime hırsız girmiş, pencere tülüm sokaklarda salınıyormuş. Evde durum ne bilinmese de, babamın bilinmezliğinin yanında bilintisi çok yüksek. Ama ben o tül gibi uçup gidemiyorum Babamı yoğun bakımda bırakıp da. Gerçekten mal canın yongası değilmiş. Babam duysa o kadar üzülür kü, yatağında çareler keşifler üretir, kendini suçlardı. Keza sağlığı yerinde olsa koşar gider kapımı kapatır, tamirler ederdi. Yedi aydır en sıkıştığımız anlarda karşıma melekler çıkaran Babamın yine açtığı uğur kapısı ile ilkokul arkadaşım Derya bayramlaşmak için arıyor ve Kapımı açıyor, hırsızın harap ederek açtığı yolları kapatıyordu. Gel gelelim böyle kritik zamanlarda kurulan totemlere. Acaba zincirleme felaketler mi yaşıyordum, yoksa hırsız felaketi Babamın iyi olacağına işaret bir diyet bedel miydi? Babam için, evim için iyi olan yada kötü olan neydi Acaba?

Çok sıcak yıkadıkları için çocukken yıkanmayı sevmediğinden, küple yıkanma suyu taşımaya mahalle çeşmesine yollandığında küpleri kırar ve ısırganların içine saklanırmış. Annesi onu bu yüzden **"Küp kıranım, küp kıran Yavrum"** diye severmiş. Ben de yedi ay öyle sevdim, öpe koklaya, sarıla, okşaya şimdi sevdiği sıcak sabunlu sularla silerken.

Bana adımı koyduğu günden beri **"Annem, Anam, Ana"** diyen kıyamadığım, canım Babamla Sağlık kontrol testimiz, **"Canım babam"** dediğimde **"Canım Anam"** diyorsa, iyi, demezse kötü olduğunu düşüyordum ki yoğun bakıma girmeden iki gün önce ağır ağır duraklayarak **"Raziye… benim.. ömrüm … bu kadarmış, ömrüm bitti… "** dedi, sesi kısıldı, bir daha konuşamadı, demedi, algılayamadı.

ıt Beklerken, Dün Kü Günümü Arar Oldum...

Babamın Ardından Sımsıcak…

Yedi ay öncesi zıp zıp hareketli hallerine dönmesini hatırlayarak ağladığım, şimdi de el ele mücadele verdiğimiz o yedi ayı arıyorken yoğun bakım kapılarında, **Her şey bitti. Babamı kaybettik.** Yedi ay veda yetmedi, yetemedi, yetemezdi de.

Aylardır yazılarımı okuyup, emsal olaylar yazışarak yüksek motivasyon yükleyen Sevgili Bayan Yanı okurları, doktordan daha doktor, psikologdan çok daha psikolog, dosttan çok daha dostsunuz, çok güzelsiniz bee…

Her iş yetiştirme zamanı muhakkak aksilikler yaşar, iş aksatırım lâkin en acısıydı bütün aksilikleri.

Ve daha bayram bitmeden, 3. Günü herkes büyüklerine kabristan ziyareti yaparken de, en çok sevdiği Cuma namazının ardından Babamı toprağa verirken, avucumla toprak atarken, toprağına can suyu verip sürekli okuduğu duaları okurken de, dayanabilmek için, kaybettiğim ve hâlâ acıları yüreğimde bir yangın, arkadaşlarım, Tanzer, Hüseyin Ve Kaan'dan güç alıyordum.

Babamı toprağa, kendimi de kâğıt kaleme verdim. Yedi aydır babamın baş ucunda yazdığım yazıları şimdi ardından gözyaşlarım klavye aralarına sızarken yazmaya çabalıyorum.

Her yayınlanan yazımı gösterdiğim ve bundan sonra mizah-î komik bahsi geçen yazılarda di'li geçmiş zaman olacak Babam, bu yazıyı görebilecek mi bir yerlerden Acaba?

Ölüm, baba, acı bilinmiyormuş gibi yine deli saçma teselliler, yine yaşı, başı… Babanın yaşlısı, Çocuğun büyüğü olur mu? Her zaman her yaşta baba çocuğa babadır, her zaman her yaşta evlat babaya çocuktur.

"Hiç bir şey beyaz yorganın yerini tutmuyor" "Beyaz yorgan örtülünce kendimi güvende hissediyorum" diye bir Kızılderili kabile lideri konuşuyor gibi komikliğini,

"Yorma kendini" "Elinden geleni fazlasıyla yapıyon" "Varol" "Elhamdülillâh iyiyim" "Canının sağlığı" "sayende iyileştim" "Ben senin hakkını nasıl öderim?" "sen iki kere cennetliksin, hem Babaya, hem hastaya bakıyon" diyen yüksek şükürlülüğünü,

"Acaba ben seni bilmeden üzdüm mü? ", "Hastaliğin tesiri ile her şey yapılıyor, kusuruma bakma", "rahatlamam için bana güler yüzlü ol yeter" "nasılsın, iyi misin Yavrum?" derken ki tevazularını,

"Gel bakalım, sen gelmezsen hiç bir şey olmaz","Gel de o masum yüzünü göreyim. Sen başıma gelince ömrüm artıyor" "O güzel gözlerini gördüm, Canım Yavrum benim" deyişlerindeki iltifatkârlığını,

Kimbilir hangi takvim yaprağından okudun da diline dökülen**"Öldürmezse Yaradan, ölmem bu yaradan", "Ulan yatakta ölüyorum, gözüm hala hurdada"** diyerek ölümü hafifsetişini,

Elektrikçinin, televizyon tamircisini, dükkânının yerini tarif ederek, uzatma kablosu nasıl yapılır anlatarak hasta yatağında öğretilerine devam edişini,

"Çocuk çalışıyor, kalk üstümü ört diyor mehelsüz baban" diyerek kendine öz eleştirini,

"Boşver Annenin kızdırmasını, Sakin ol Raziye, senin kaçman demek benim ölmem demek" "Sen benim neyim var, neyim yok biliyon" "Benim meşakkatim çoğaldı, çok yoruldun" derken ki minnettarlığını, çabaları emeği fark edişini, emeğe saygını,

"Hasteliğin tesiriylen" "Üzülme benim kaderim bu", ağladın sandığım gözündeki yaşlara **"Niye ağlayayım? Ağlayacak ne var?"** diyerek hastalığı umursamayışını, metanetini, sabrını, bana teselli verişini,

"Kedileri özlemişim" diye küçücük pencereden kedi görünce sevinişini, mutlu oluşunu,

Senin 60 yıllık Pensen ile yaralarına sürdüğüm merhemleri son damlasına kadar sıkışımla **"beni 60 yıllık hatırama geri götürdün"** diyerek gurur duyuşunu,

"Sen bilin" "bana nasıl gücün yetiyor?" diye bana inanışını, güvenişini, hayranlığını,

Ne kadar hasta olduğunu görmezden gelip, seninle ilgilenildiğine sevinişini,

Ahh zonta görünüşlü kibar Babam, ahh Babam Ve Pensem bende ki kalan hatıraların, hurdacılığın, icatcılığın, kerizliğin, genetizmin…

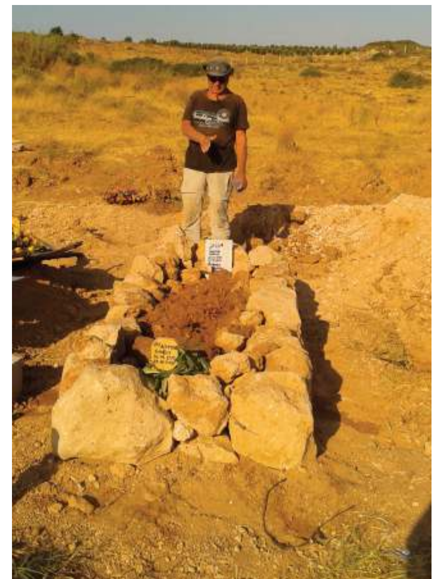
Ve yine yine bu son yedi ayda bana teşekkürü, şükretmeyi, sabrı, metaneti, mutluluğu, doyumu, durmayı, icat çıkarmayı, küçücük bir pencereden baktığı olmayan manzarayı ve daha neler neleri, bunların hepsini göstererek öğreten Babam, diğer hayatta buluşacağımız an gelene dek içlenerek özlemle, hasretle arayacağım, yanacağım.

Babam beni üzerek yıpratanlar için kerelerce verdiğin **"Raziye bir daha söylüyorum, beni dinle, onların iyi söylediğine de inanma, kötü söylediğine de inanma sakın"** öğüdüne tutunacağım daima.

Yedi ay öncesi, yedi ay derken şimdi de Toprağa düşmüş kabri başında ebedi mekânını gözyaşları içinde ve sevdiği duaları okuyarak kabullenmeye çabalıyorum ki, bir saat sonra bitireceği şahâne antik mezarı oluştururken, babamın mekânını çevirmek için taş taşırken Güneri Abim; **"biz terimizle ağlarız"** diyor. Ve hissediyoruz yapılan esere çok seviyor, hatta taşları her yerleştirdiğinde **"Haah işte öyle Afferin Güneri"** diyor.

Bayan Yanı Karanlığın Gözlerinin İçine Bakıyor:

Kanada'nın Yatılı Yerli Okulları ve Ölü Çocuklar

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

"Ben bir soykırım kurbanıyım. Çünkü pek çoklarının hayatta kalmadığını biliyorum. O okullardan çıktıktan sonra pek çoğu intihar etti. Pek çoğu da olanları unutabilmek için kendini alkole verdi. Ve öyle öldüler."

Mary Belle, Kanada yatılı okul kurbanı

Çağımızın en büyük problemi mülteciler, öyle değil mi? Suriyeliler, Afganlar, Afrikalılar, Amerika'da Latino-lar/Latinalar, yasadışı göçmenler, vatansızlar, irtica edenler, sığınmacılar, gemileri doldurup ya da gözünü karartıp çöl yollarında bir umudun peşinden yollar, kıtalar, denizler, okyanuslar kat edenler… Oysa bundan birkaç yüzyıl önce yasadışı göçmenler dünyanın hakimiydiler. Cüretleri korkunçtu. O zamanın mültecileri ise, kolonicilerin ulaşabildiği ırak toprakların yerli halklarıydı. Zulmü kendi evlerinin konforunda yaşayabiliyorlardı.

Rollerin tam tersine çalıştığı ve "**insan hakları**"nın henüz literatürde romantik bir filozofun uçarı hisleri gibi muamele gördüğü bu zaman diliminde, "**imparatorlukçuluk**" ya da daha yaygın ismiyle emperyalizm, göçmene yerliyi kırdırıyor ve bunun adına "**keşifler çağı**" diyordu. Evet, insanoğlu zulmün ve kötücüllüğün sınırlarını keşfe durmuş, her yeni günle muazzam bir destan kaleme alıyordu.

Amerika kıtasının keşfinden **Kanada**, **Amerika**

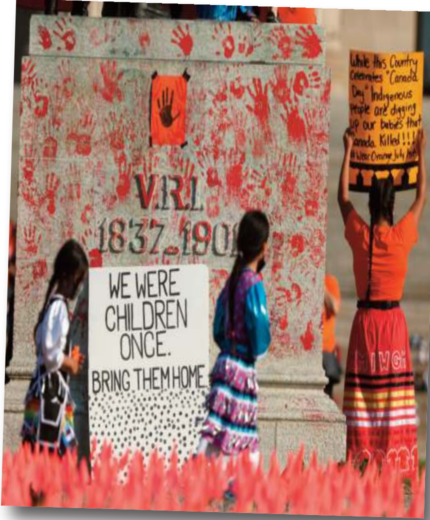
Birleşik Devletleri gibi ülkelerin resmi olarak kurulduğu yaklaşık olarak 1750'ler – 1850'lerin ortalarına kadar geçen iki yüz elli – üç yüz yılda Amerika kıtası üzerinde milyonlarca yerli öldürüldü. Yerli kıyımları, kıta genelinde 1900'lerin başlarına kadar devam etti. Öldürülmeyen bir avuç yerli, adına "**yerli rezervasyon kampları**" denilen çöl kamplarında yaşamaya mecbur bırakıldı. Büyük çoğunluğu topraklarını ve özgün yaşam biçimlerini sonsuza kadar kaybettiler. Göçmenlerin refahı, yerlilerin zulmü üstüne inşa edilmişti. Kanada'da ise soykırımın kan sesleri susturulmak zorunda kalınca, yerli çocuklar ailelerinden koparılıp yatılı okullarda asimilasyon eğitimine maruz bırakıldılar. Bu yöntem, Kanada hükümetinin "yerli problemi"ne bulduğu "insancıl çözüm" oluyordu.

Kanada'da söz konusu okullar 1970'lere kadar faaliyet gösterdiler. 70'lerde Kanada hükümeti yerli okullarını kapatmaya başladı. Son okul kapatıldığında tarih 1996'ydı. Bu dönemde yaşananalar büyük ölçüde bu okullarla birlikte tarihe karışmış, kol kırılıp yen içinde kalmış, travmatize olmuş nesiller acılarını sessizlikleriyle boğmayı seçmiş ve Kanada bu yaranın üstüne gelişi güzel bir yara bandı çalıp varlığını unutmuştu. Ta ki bu yerli okullarının en büyüğünün bahçesinde iki yüzden fazla çocuk cesedi o yara bandını yararcasına yırtıp atana ve Kanada toplumunu atalarının günahlarıyla yüzleşmek zorunda bırakana kadar.

Yatılı Okulların Ölü Çocukları

Mayıs ayında gün yüzüne çıkarılan, hem Kanada hem de dünya gündemine düşen ve toplumları şok eden iki yüz on beş çocuk mezarı aslında Kanada'da şimdiye kadar bulunmuş çocuk mezarlarının sadece bir kısmı. Kanada'da toprağı sıksan şüheda değil, yerli çocuk cesedi fışkırıyor. Bugüne kadar yatılı okullarda bulunan çocuk mezarlarının bin yüzden fazla olduğu açıklandı. Bulunan en küçük çocuk cesetlerinin üç yaş civarı olduğu kayda geçiyor.

Yerli okullarının aktif olduğu yaklaşık olarak yüz yıllık zaman diliminde pek çok çocuğun kötü koşullar ve benzeri nedenlerle hayatını kaybettiği, çoğunun cesetlerinin evine dönmediği ve okullarda açılan toplu mezarlara gömüldüğü bir sır değil aslında. Ancak şu anda yatılı yerli okullarında toplamda kaç çocuğun gömülü olduğu bilinmiyor. Bu çocukların gerçek ölüm sebepleri de tespit edilmiş değil.

Kanada'nın sosyal demokrat hükümeti ve *soft* demokrat halkı, mayıs ayından beri bu günahla yüzleşmeye çalışıyor. Ülke, bir dizi protesto ile çalkalanıyor, yerli komiteleri üzgün ve kederli, genç Kanadalılar öfkeli, Kanada'ya umudun peşinden yelken açmış yeni yasal göçmenler şaşkın ve tedirgin, yasadışı göçmenler ise bu denklemde nerede durmaları gerektiğini bulmaya çalışıyorlar. Öte yandan kiliseler birbiri ardına ateşe verilirken, özünde bir göçmenler topluluğu olan modern Kanada, köklerinden yapraklarına sarsılıyor.

Kanada'da bugüne kadar ondan fazla kilise kundaklandı. Yakılan kiliselerin harap duvarlarında "**215**" yazısını buluyor polis. Bu da elbette akıllara 215 çocuk mezarını getiriyor. Bu kundaklamaların sebebi açık; Kanada'da yatılı yerli okullarının yüzde yetmişini devlet adına kilise yönetiyordu. Şimdilerde ise kilise, büyümekte olan bir öfkenin açık hedefi haline gelmiş durumda, öyle ki **Kanada Başbakanı Justin Trudeau** bile söz konusu haklı öfkenin kiliseden çıkarılmaması gerektiğine dair bir açıklama yapmak zorunda kaldı geçenlerde.

Şimdilerde ölü yerli çocukların kederli hayaletlerinin musallat olduğu Kanada, neredeyse tamamı göçmenlerden oluşan çok uluslu ve kozmopolit bir ülke. Şimdiki refahı, vaktiyle akıtılan yerli kanına borçlu olan bir ülke… Kanada öte yandan sosyal demokrat politikaları ve refah düzeyi yüksek portresi ile, dünya siyasetinde hem ilham verici hem de söz sahibi bir pozisyona sahip. Eğer Kanada geçmişin "**yerli problemi**" ile günümüzün "**mülteci problemi**"nin ortak noktasını görebilir ve ilham verici pozisyonunu bu bağlamda tam da şimdi devreye sokabilirse, belki uluslararası kapitalizm de artık elini taşın altına koyması gerektiğini anlayabilir. Çünkü günümüzün mültecilerinin varoluşsal köklerinin kolonicilik ve namı diğer keşifler çağına dayandığını görmek için derin bir deha gerekmiyor.

Batı ne kadar inkar ederse etsin, ne kadar görmezden gelirse gelsin ve göçmenleri Türkiye gibi ülkelerde para gücü ile tutabileceği yanılgısına ne kadar inanırsa inansın; büyük "**kavimler göçü**" çoktan başladı. Dalgalar halinde geliyorlar ve daha da gelecekler. Kanada'da toplu yerli mezarları bulunurken, onlar sessiz sedasız okyanusa gömülenler. ABD, kökleri Amerika'nın yerli halklarına dayanan Latin Amerikalılara "yasadışı göçmen" muamelesi yaparken, onlar cesetleri sörf tahtalarının yanından geçip kumsallara vuranlar… Gelip Kanada'nın küçük yerli mezarlarını dolduracaklar. En başta söylediğimi bir kez daha tekrar edeyim öyleyse; çünkü çağımızın "yerli"leri, göçmenlerdir.

Bir Travma Olarak Yatılı Yerli Okulları

"Gecenin karanlığında bir çocuk ağlamaya başlardı. Tek bir çocuk. Durup dururken. Ve sonra hepimiz ağlardık. Sonra o çocuk herkesi ağlattığı için dayak yerdi." **Isadore Poorman, Kanada yatılı okul kurbanı**

Ezgi Aksoy

Bazı sorular zamanın terazisinde asılı kalır ve cevabını bilmek imkansızdır. Mesela şu soru gibi: Hangisi daha korkunçtu? Bir sabah gemilerle gelen yeni yerleşkecilerin kılıcıyla öğleni bulmadan katledilmek mi, yoksa esir edilip toplama kamplarını andıran okullarda tüm benliğinden soyularak zamana bırakılmış yavaş bir ölüm mü?

Bu soruyu **Kamloops Indian Residential School**'un bahçesinden çıkarılan iki yüz on beş çocuğa sorsak ne cevap verirlerdi, hiç bilemeyeceğiz. Belki de üçüncü bir şıkkı tercih ederlerdi, insanca yaşama hakkını.

Kanada'da yerlileri asimile etmek için ilk okul 1874 yılında kuruldu. Takip eden

yıllarda okul sayısı yüz otuzu geçti. Söz konusu okullarda "**İlk Halklar**" olarak bilinen yerli halklardan ve ayrıca **Métis** ve **Inuit** halklarından toplamda yüz elli bin çocuk asimile politikasına maruz kalıyordu. Okul politikası gereğince yerli çocuklar anadillerini unutmaya zorlanıyor, **İngilizce** ve **Fransızca** öğrenmeleri talep ediliyordu. Ayrıca din olarak **Hıristiyanlığı** benimsemeleri de en büyük gereklilikti.

1920'de yatılı yerli okulları yedi yaşından on beş yaşına kadar olan tüm yerli çocukları için zorunlu hale getirildi. Yatılı asimilasyon okulları 1960'lardan itibaren itibarlarını ve etkilerini kaybetmeye başladılar. Ancak o yıllara kadar bu okullarda yaşananlar korkunçtu. Gayri resmi rakamlara göre, çeşitli noktalardaki farklı yatılı okullarda altı binden fazla çocuk cesedinin gömülü olduğu düşünülüyor. Bu çocukların hastalıklardan, kötü beslenmeden, ihmalden ya da çeşitli "kaza"lardan öldüğü düşünülüyor.

Okulların yeterince iyi ısıtılmadığı, yatılı öğrencilerin yeterince iyi beslenmediği ve özellikle de o yaş aralığındaki çocukların görmesi gereken şefkati görmedikleri biliniyor. Aksine, yatılı yerli okulları akıl almaz cezaları ile nam salmış korkunç yerler olarak anılıyor Kanada hafızasında.

1940'lara gelindiğinde yerli okullarındaki çocuk ölümlerinin diğer okullardaki ölümlerden en az beş kat daha fazla olduğu kayda geçmiş. Ayrıca söz konusu okullarda fiziksel, duygusal, psikolojik ve cinsel tacizin de yaygın birer uygulama olduğu kayıtlara geçmiş. Bu okullardan sağ kurtulmayı başaranlar, bazı öğrencilerin durup dururken kaybolduğundan bahsediyor. Başka bir deyişle, yerli okullarının karanlık tarihinde kayıtlara ölüm olarak geçmeyen pek çok da kayıp vakası var.

Kanada yerlileri arasında en yüksek alkolizm ve madde bağımlılığı oranları, yatılı yerli okullarından sağ salim mezun olanlar arasında görülüyor. Bazı rezervasyonlarda bu oranlar öyle yüksek ki, yerli liderleri

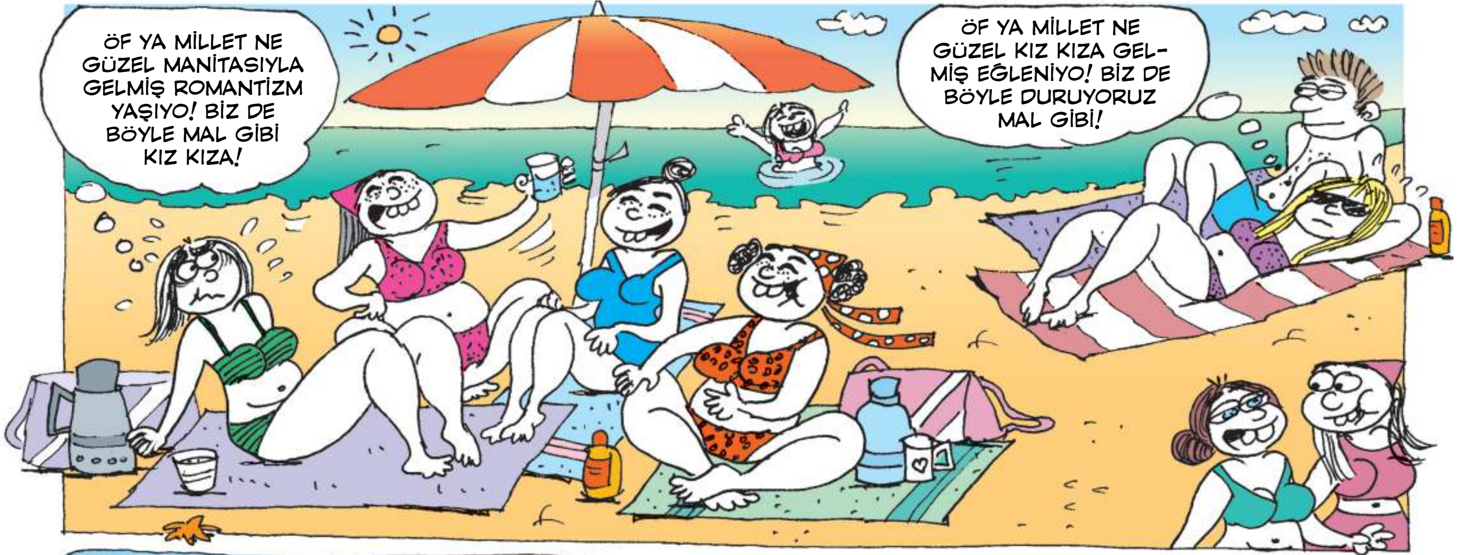
bunu bir tür salgın olarak tanımlıyorlar. Hayatta kalmanın bedelini ve yükünü, ruhlarını uyuşturarak ödeyenlerin salgını olarak.

İlk Halklar Ulusal Şefi Perry Bellegarde, hükümetin o dönemki politikası için "**yerli çocuğun içindeki yerliden kurtulmak**" tabirini kullanıyor. Söz konusu tabir, Bellegarde'nin kendi uydurduğu edebi bir benzetme değil. Bizzat dönemin resmi dökümanlarında geçen, hükümet yetkililerinin dillendirdiği bir soykırım ifadesi. Yerlinin içindeki yerliden kurtulmak ve tüm Kanada'yı şimdilerde olduğu devasa bir göçmen ülkesine çevirmek. Çoğunluğun başka göçmen istemediği bir göçmen ülkesine.

Cezayir'in ilk devlet başkanı sosyalist lider **Ahmed Bin Bella**'nın da dediği gibi, "**kolonicilik Batı ülkelerini sürükleyen bir fikir olarak Batı'da doğdu**". Kolonicilikten birkaç yüz yıl sonra Batı hala yerlilere karşı işlediği suçlarla yüzleşememişken, diğer yandan kolonicilik denen talan zincirinin yarattığı yeni göçmenlerle de yüzleşmek zorunda kalıyor. Garp kaçtıkça Şark kovalıyor. Ama **Hrant Dink**'in sözleriyle, "**o topraklara el koymak için değil, girip içine ölmek için**..."

Feyhan Güver

KUTNU KUMAŞ KADINLARI

Ankara, 22 Temmuz 2021

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

"Nasıl severim bir bilsen
Köroğlunu
Karayılanı
Meçhul Askeri
Sonra Pir Sultanı ve Bedrettini
Sonra kalem yazmaz
Bir nice sevda"

Ahmed Arif

Ezo Gelin diyarındayım…

Gaziantep'te kutnu kumaştan aldığım hediyelikten etkilenen dükkân sahibi, rahmetli babasının tezgâhında kutnu kumaş dokuduğunu anlattı. Meraklı gözlerle onu dinlediğimi görünce büsbütün heyecanlanıp anlatısını sürdürdü:

"Babam kutnu kumaşı büyük bir aşkla dokudu. İlk kız çocuğuna Kutnu ismini koydu. Kutnu ipekli dokumadır. Hammaddesi floş, pamuk ipliği ve suni ipektir. 16. Yüzyıldan itibaren dokunmaktadır. Kutnu kumaşın üç tür dokunuşu vardır. Kutnu, Meydaniye ve Alaca kutnu kumaş vardır. Babam üçünü de dokurdu. Bizim onun çıraklığını yaparak bu ustalığı alıp sürdürmememiz içinde ukde kaldı. Kardeşim Kutnu öğretmen oldu. Babam kutnu kumaşı giysilerinin dışında da aksesuarlarda görünce çok sevinirdi. Dükkânda her şey satarken fiyatında pazarlık yapar bir tek kutnu kumaşı, ondan yapılan giysileri, hediyelik eşyaları satarken asla fiyatta pazarlık yapmazdı. Kutnu kumaşı gençlerin, kadınların, halkoyunu oynayan oyuncuların üstünde görünce çok mutlu olurdu. Onun evde oturduğu koltuk, kendi dokuduğu kutnu kumaşla döşenmişti. O koltukta otururken çok mutlu görünürdü. Bir de bize "Antep demek önce kutnu kumaş demektir," derdi. Çocukken kız kardeşim, babamın kutnu kumaş öykülerini çok severdi."

Babanız ışıklarda uyusun, yaşasa onunla çok sevdiğim kutnu kumaşı konuşur bir de ona saray kumaşı dokuyorsun diye takılırdım diyerek dükkândan çıktım.

Yolu boyu geleneksel, kültürel, sanatsal değeri kaybolmaya yüz tutmuş uğraşlar aklıma geldi. Hüzünlendim aç karnımı doyurmak için dostumla buluşacağımız meydana doğru yürüdüm.

Ayşe'm ile Gaziantep'in orta yerinde buluştuk...

Kucaklaştık, koklaştık, özlemle tüketmek, açlığımızı gidermek için Gaziantep sofralarından birine konuk olduk.

KUTNU KUMAŞ CAM ÇERÇEVEDE

Ayşe Gürocak, baba ocağına ve ata topraklarına bir dost düğününe gelmiş. Ayşe'ye bakınca evinin cam sehpasında kutnu kumaştan yapılı bir cepkeni anımsarım. Ayşe evde, elinde kahve ile o cepkenin çizgilerinden yola çıkar.

Sarışın Ayşe, sarı renkte savrulur. Antep'in sarı sıcağına, bağına, bahçesine, sarı başak tarlalarına, güneşin altında çalışan bakır yüzlü güzel insanlarına, ailesinin yoksul günlerine yolculuğa çıkar. Yol hep uzun, yol hep engebeli olsa da gün olur hasret bitirir, gün gelir başarı getirir.

Uzun ince bir yoldayım misali gider Veysel Babanın türküsüyle…

O uzun yollar, o çekilen yoksulluktur onu direngen yapan…

Okul yıllarını bin bir cefayla geçirir. Yılmadan özverili çalışmalarını sürdürür. Anne ve babasını, aile büyüklerini çok sever. Onlara saygıda asla kusur etmez. Sadece haksızlık yaptıklarında başkaldırır. Haksızlığa tahammülü yoktur.

Cepkendeki yolculukta cepkenin moruna dalar. Mor renk imparatorluk deseler de orada hiç eylenmez çünkü imparatorlukları sevmez, karşı durur. Melankoliye hiç takılmaz. Mor renk onda kadın mücadelesi ve kadın dayanışmasıdır.

Kutnu kumaşın beyaz renginde eğitim yolculuğuna çıkar. Eğitimin tüm karanlıkları aydınlatacağına inanır. Öğretmenlik yolculuğu başlar… Evlenir… Anne olur, üç kızı gibidir tüm öğrencileri. Gün gelir büyüklere hatta özgürlüğü elinden alınmış insanlara bile okuma yazma kurslarına gider.

Öyle bir zamanda darbe sonrası tutuklanan siyasi lider Bülent Ecevit'le şimdilerde müze olan Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde tanışır. Bülent Ecevit'in eşi Rahşan Ecevit'le arasındaki dosttur, güzel bir posta güvercinidir. Özlemin selamı, karanlık günlerin beyazlığıdır. O selamlar, o tadımlık o ayaküstü söyleşiler dostlukların temeli olur...

Günler, haftalar, yıllar geçer...

Başbakan Bülent Ecevit'in Ayşe öğretmeni Tunceli Milli Eğitim müdürlüğüne atanır. Tunceli'nin eğitime tutkulu aileleri, okuma meraklısı gençleri ile olmak onu çok gönendirir. Artık eğitim yolculuğunu Munzur nehrinin seyrinde, Düzgün Babanın doruklarında kutlar.

Bülent Ecevit, Ayşe Öğretmen'i Ankara'ya çağırır. Onu, Ankara'nın yoksul dilimi, yoksul tepesi Altındağ'ı da içine alan seçim bölgesinde milletvekili seçtirir.

Ayşe artık kutnu cepkenin albenili kırmızısında yürür...

Kırmızı dünya görüşünün, inancının, Kızılırmak kırmızısının, aşkın, aşk ile aşk ola yolculuğudur.

Kutnu kumaş onun yaşam aşkının çok renkliliğidir...

Bazen televizyonlarda eğitim programlarının yol göstericisi bazen de kadın hakları anlatan bir kadın konuşmacının kolaylaştırıcısıdır.

Torunu Yaman'ın sırt çantasındaki yol arkadaşıdır...

O, kutnu kumaşı cam çerçevelerde saklayan duyarlı bir yürektir.

O Ayşe Gürocak'tır…

DİYET

ASTROLOJİ

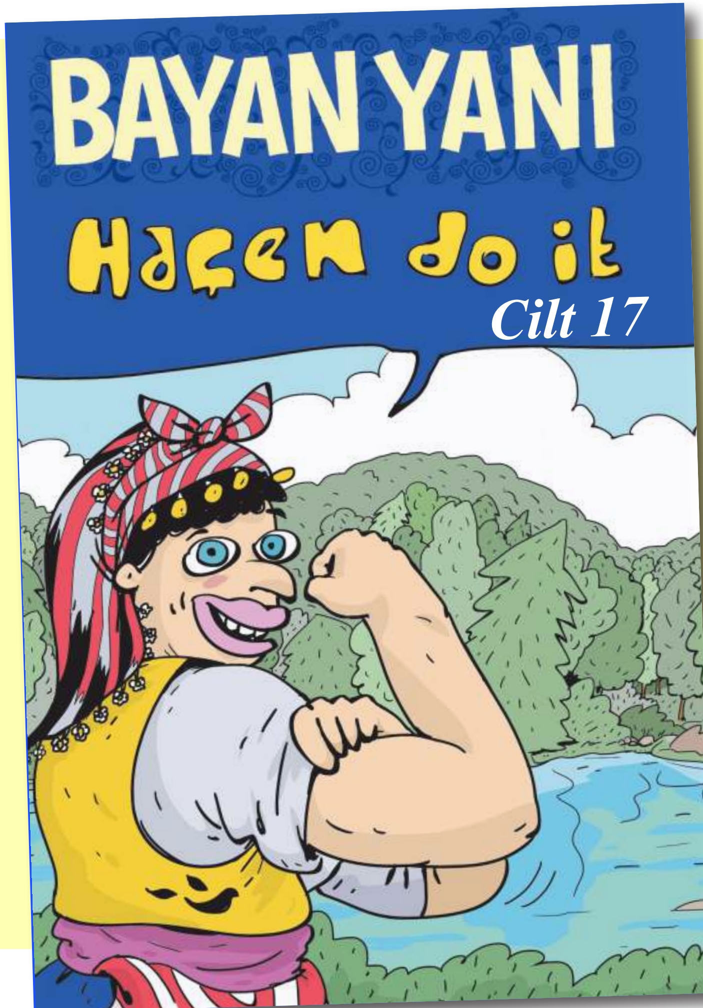
Sevcan Bekdemir

#ikizderediren

6 Sayıdan Oluşan Cildimiz

BAYİİLERDE

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

